

ISTORINES REIKSMES POSUKIS POLITIKOJE

KOMUNIZMAS YRA NEMAZESNE TIRANIJA KAIP NACIZMAS

Po nepasisekusios Keturių Didžiųjų konferencijos Londone istorinės reikšmės įvykiai seka paskui vienas kito. Ankščiau visi dar kalbėjo apie taiką, susitarimą, sąjungininkų bendradarbiavimą ir t.t. Raudonoji tiranija buvo kukliai vadinama "sovietine demokratija", sovietų imperalistiniai siekimai "sovietų įtakos sferos" plėtimu, rinkiminės komedijos užgrobtuose kraštuose — nelaisvais balsavimais ir t.t.

Šių dienų kalbų tonai netik pas eilinius piliečius, žurnalistus, bet ir pas aukščiausius diplomatus pasikeitė. Pagaliau pradėta daiktus vadinti tikraisiais vardais nebeviniojant jų įvatą. Kanados Ministeris Pirmininkas King, atsistatydindamas iš liberalų partijos vadovavimo, savo kalboje pareiškė "Neklystamai visi ženklai rodo kad naujoji tiranija siekia pasaulio užvaldymo. Komunizmas yra nemažesnė tiranija kaip nacizmas. Jis siekia pasaulio užvaldymo. Jis tikisi to pasiekti jėga. Jo metodai tie patys, bet jis eina toliau. Jis siekia visuose pasaulio kraštuose sukurti pagrindinį judėjimą esamoms santvarkoms nuversti."

Dar aiškiau pasisakė Didžiosios Britanijos Užsienių Reikalų Ministeris Bevinas ir buvęs Ministerių Pirmininkas Churchillis parlamento debatuose dėl užsienių politikos. "Nebėra abėjonės", sako Bevinas, "kad Sovietų Sąjunga panaudojo visas jai prieinamas priemones Rytų Europai užvaldyti ir atrodo, kad to paties dabar siekiama ir Vakarų Europoje. Mes matėme jos surežisuotą vaidinimą Lenkijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje. Mes turime davinių kad to bus siekiama ir kitur."

Jis apkaltino sovietus dėl graikijos įvykių ir dėl sukurtos kritiškos pasaulio padėties. Kartu jis pareiškė, kad D. Britanija stengsis neleisti dominuoti Europoje vienai valstybei. Prancūzijai, Belgijai, Olandijai ir Liuksemburgui bus pasiūlyta politinė, ekonominė ir militarinė sąjunga su D. Britanija.

Buvęs Ministeris Pirmininkas, Churchillis nurodė, kad pavojus, jeigu susitarimas nebus pasiektas, yra labai didelis. Jo nuomone tuojau turi būti sudaryta visų Vakarų Valstybių sąjunga ir pastatytas barjeras tolimesnei komunizmo ekspansijai. Jeigu Sovietų Sąjunga susitarimo nenori, tai ji turi būti priversta apsispręsti nelaukiant kol ji turės atominę bombą.

Dabartinis D. Britanijos Ministeris Pirmininkas Attlee debatuose draugiškai patarė Stalinui, kad jis pamestų viltį įvesti komunizmą Anglijoje, kurį jis pavadino "fanatišku judėjimu".

Vašingtonas praeitą savaitę paskelbė 260 slapty užsienių reikalų ministerijos dokumentų. Iš jų pažinėtini apie nacių ir bolševikų susitarimą pasidalinti Europą (pagal jį buvo užgrobtas ir Pabaltijis), išstumti Angliją ir Ameriką iš Europos, Azijos ir Afrikos. Visa tai vyko tuo metu, kai kraštas prieš nacinę Vokietiją. Anglija bebuvu vienintėlis kariaujantis

"Šaltasis karas" prasidėjo. Buvę sąjungininkai vietoje nuopelnų vienas kitam pradeda skaičiuoti nuodėmes. Bevaisiai bandymai įtraukti sovietus ir komunizmą į pasaulinę bendruomenę nuėjo niekais. Ką eilinis lietuvis, latvis ar estas jau seniai žinojo iš savo liudnos praeities, šandien pagaliau ištikino ir pasaulio diplomatai. Ir ar nedreba lietuvių širdis iš džiaugsmo, kai žodžius, kuriuos sakėme Vokietijoje prieš UNRRA screeningus, alijantų pareigūnus ir visą pasaulį, rizikuodami savo saugumu ar bent mažiausiai duonos kasnio netekimu, šiandien juos girdime iš pačių sąjungininkų Vady

lųpų. Ar bereikia geresnių advokatu pavergtų Pabaltijo ir kitų Europos tautų bylai ginti, kaip Kanados Ministeris Pirmininkas King, kaip Bevinas, Churchillio kalbos arba Vašingtono paskelbtieji slaptieji dokumentai. Mes žinojome, kad ankščiau ar vėliau pasaulis praregės, kad mūsų šventa tiesa ir teise laimės. Mes žinome kodėl mes palikome Lietuvą ir kodėl mes kovojame už jos išlaisvinimą, bet dar didesnis džiaugsmas matyti, kad šitai jau suprato visas pasaulis ir demokratijų politika jau ima naują, mūsų jau seniai lauktą istorinį posukį.

Pr. R.

RUOSKIMES DIDZIAJAI SVENTEI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES PASKELBIMO 30 METU SUKAKTIES MINEJIMO BENDROSIOS GAIRĖS

1. Minėjimo organizacija

1. Jei iki šiol dar nesudaryta, tad toujau sudarytinai kiekviename krašte centrinis 1948 m. vasario 16 d. minėjimui ruošti komitetas, kuris sujungtų šiam reikalui visus tame krašte gyvenančius lietuvius.

2. Kiekvieno krašto centrinis komitetas suorganizuoja didesniuose centruose (kolonijose, štatuose, departamentuose...) vietos komitetus, kurie veikia bendradarbiaudami su centriniu komitetu.

3. Tikslinga, kad tiek centrinis, tiek vietiniai komitetai suorganizuotų ir garbės komitetus. Į juos kviešti didžiai nusipelnusius lietuvius, kitų Baltijos tautų asmenis, o taip pat žinomesnius Lietuvos draugus bei organizacijų, ginančių tautų laisvę, vadovus.

4. Visais daromais žygiais informuojama, o minėjimo susirinkimuose priimtos rezolucijos bei nutarimai pasiunčiami atitinkamai Lietuvos Pasiuntinybei ar Konsulatui.

II. Minėjimo tikslas ir apimtis

5. Atkreipti pasaulio tautų dėmesį į Lietuvos padėtį, lietuvių tautos kovas ir Sov.S-gos beribius imperialistinius siekimus. Belstis į pasaulio sąžinę, šaukiant visas tautas suprasti gyvenamojo meto uždavinius ir grėsmę vakarietiški kultūrai, civilizacijai ir laisvam žmogui. Ypatingai tvirtai keltinas protestas prieš okupanto 1940 m. pradėtą ir iki šiol brutaliai vykdomą planingą Pabaltės tautų naikinimą (genosidą).

6. Reikalauti, kad Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių laisvė ir nepriklausomybė būtų grąžintos, pagal Atlanto chartos, Rooseveltto keturių laisvių, Trumano 12 punktų ir Jungt. Tautų chartos principus.

7. Tinkamu būdu pareikšti pasauliui, kad Lietuva nepripažino ir nepripažins nutarimų, pažeidžiančių jos teises ir kad jokia tarptautinė institucija neturi teisės vienašališkai sankcionuoti Lietuvą liečiančių smurto ir agresijos aktų bei jų padarinių.

8. Į minėjimo programos vykdymą įtraukti kuo daugiau bendradarbių talkininkų ne lietuvių, kovojančių už tautų laisvę ir teisingumą, suprantančių ryšytinio imperializmo siekius ir jo dogmos metodus. Todėl įtraukiami: a) Baltijos tautų bičiulių draugijų, o taip pat lygų, klubų ir kitų organizacijų, ginančių tautų laisvę ir nepriklausomybę, vadovaujantieji asmenys; b) Baltijos, eventualiai Lenkijos ir kt. valstybių piliečiai; c) gyvenamojo krašto vyriausybės nariai, parlamentų atstovai, senatoriai, mokslininkai, rašytojai, publicistai, žurnalistai ir kt., o taip pat bažnyčių (Katalikų, Evangelikų ir kt.) hierarchai; d) Kitų pavergtųjų tautų organizacijų bei klubų valdybos.

9. Lietuvių pol. partijų vadovaujantieji asmenys, o taip pat tremtinių profesinių organizacijų vadovybės, kviečiami atskirais memorandumais kreiptis į kitų šalių analogiškas partijas, organizacijas, į viso pasaulio idėjos bei profesijos draugus (pav. katalikiškoms partijoms į katalikiškas, mokytojams į mokytojus ir pan.).

10. Visų konfesijų lietuvių hierarchai ar jų atstovai bei administracijos prašomi kreiptis į savo religijų hierarchus visame pasaulyje, o taip pat valstybių vyrus ir nelietuvių spaudą, prašant užtarti ir padėti lietuvių tautai.

11. Vasario 16 d. roga kiekvienam lietuviui primintina jo tautinė prievolė — teikti ir pinigine laisvės auką. Aukų rinkimo tvarką reikalinga iš anksto nutarti ir reikiama paskelbti. Surinktas sumas adresuoti Tautos Fondui.

MŪS SVEIKINA

Brangūs Broliai ir Sesės:

Seku "Nepriklausomą Lietuvą" nuo jos lopšio. Kanados lietuviai, kad ir neskaitlingi, suprato spausdinto žodžio reikšmę ir ryžosi leisti savo žurnalą. Ir jie ištesėjo ligi susilaukė naujos imigracinės savo genčių bangos. Džiugu matyti, kad naujai atvykusieji, patys tiek metų kentėję, nenu labai dėkingi. Jų rūpesčiu bei žinomos leido rankų ir jau iš pirmutinių savo uždarbių skiria dideles sumas savaitraščio išlaikymui ir patys prisideda prie jo patobulinimo. Ir gairės teisingai nustatytos: visus jungia ir kelia rodos vienas švyturys — Nepriklausoma Lietuva. Kokia ji bus ateities ir antraisiais dalykas, svarbiausia, kad lietuviai patys galėtų tarti žodį, o ne svetimieji diktuoti jai savo valią.

Juo sunkesnė kova — tuo linksmesnė pergalės diena!

Dėl Jūsų tolimesnio pasisekimo neabejoju ir broliškai Jus sveikinu,

Jūsų,
JONAS BUDRYS
GENERALINIS KONSULAS

DETROITO LIETUVIŲ ORAGANIZACIJŲ

Centras, laikytame savo metiniame atstovų susirinkime, sausio 10 d. 1948 m. Visi atstovai vienbalsiai nutarė pasveikinti K.L. Cernito Tarybą už išleidimą patriotingą savaitraštį "Nepriklausomą Lietuvą".

Kanados patriotingi ir demokratiniai nusistatę lietuviai, turėdami savo laikraštį, galėsime ne tik skleisti Lietuvos Nepriklausomybės idėją, bet ir apsiginti nuo raudonųjų fašistų, šmeižikų ir Maskvai pasidavėlių lietuviškų agentų, kuriems žmogžudiškas maskolių kraujuotas darbas patinka.

Dar karta sveikiname Kanados Lietuvių Centro Tarybą, redakcijos štabą ir visus rėmėjus bei bendradarbius jūsų veikloje. Lai gyvuoja ilgiausius metus jūsų laikraštis "N.L."

Valio Kanados lietuviai.

Petras Medonis, Pirm.,

Justas Pilka, Izd.

K. J. Semaška, Nutar. Rašt.

PADEKA

"Toronto Lietuvių organizacijoms ir Lietuviams, organizavusiems ir prisidėjusiems prie mūsų draugo A. A. Juozo Bernoto laidotuvių ir palydėjusiems jį į amžiną poilsio vietą, dėkojame. Ypatingą padaką ir pagarbą reiškiamo:

p.O. INDRELIENEI — parodžiusiai daug iniciatyvos ir pasiaukojimo. Gerb. kun. RUDZINSKUI — už religines apeigas;

Taip pat: p.p. S. UŽEMECKIENEI, St. DERVINIENEI, CAGARIENEI, MOTIEJUNIENEI, DERVINIUI, KARALIUNIUI, A. PUNDZIUI, A. KUNIUCIUI, J. MONKIENEI, V. JARASIUNAITEI, St. MATIJO-SAICIUI, JOKUBYNUI, KAIRIUI."

Br. SERGAUTIS

A. E. Wicks Ltd. Lietuvių Atstovas

"NEPRIKLAUSOMOS

LIETUVOS"

Redacijai Montreal

Mes, naujai atvykusieji lietuviai iš Europo, gyvai jausdami Lietuviško laikraščio reikalingumą Kanadoje; siunčiame 235 dolerių paramą. Ta kuklia suma, kurią suaukojome iš savo sunkiai uždirbtų, negausių išteklų. Norime parodyti, kad mes esame vieningi Lietuvos vaikais ir kiekviena nuoširdžiai prisidedame, nors ir centais, prie lietuviško reikalo.

Nuoširdžiai linkime visomis jėgomis siekti Lietuvos išlaisvinimo ir sekmingai kovoti prieš smurtą ir melą, kuris pavergė mūsų tėvynę ir siekia pavergti pasaulį.

Tegu nebūna nė vieno susipratusio lietuvių Kanadoje, kuris neskaitytų "Nepriklausomos Lietuvos".

Tad, geros sekmės!

305 Lietuvių Stovykla
Valora, Ontario.

Clute, 4-1-1948.

Sužinoję per "Naujienas" kad "Nepriklausoma Lietuva" tampa savaitiniu laikraščiu mes aukojame jai iš savo mažų santaupų \$50.00.

Kadangi nepernesiausiai atvykom į Kanadą, be to kiekvienas turime giminių ar draugų likusių Vokietijoje ir jiems nuolat siunčiame maisto siuntinėlius, tai nesame labai pajėgus daugiau aukoti.

Priimkite mūsų dvidešimties žmonių šią kuklią auką ir linkėjimus "Nepriklausomai Lietuvai" kad ji suburtų visus lietuvius apie save, kurie dirba tik mūsų Tėvynei — Lietuvai. Clutės Stovykla.

DETROIT, MICH.

Brangūs Kanados lietuviai, toks Jūsų laikraščio gražus vardas "N. LIETUVA". O kas gi nenorėtų kad Lietuva būtų laisva, kuri yra mus žemelė kiekvieno sunašs ir dukrelės kur jis begyventų.

Sveikinu "N. Lietuvą" kaippo visu Jūsų ir mūsų amerikiečių savaitinį laikraštį. Aš linkiu, kad jam sekmingai sektųsi pasklisti pasaulio lietuvių tarpe ir kovoti už Lietuvos laisvę, bei žmonių gerovę Pradžiai siunčiu \$5. Su geriausiais linkėjimais, visada su Jumis. JUOZAS TUMSHA.

"Nepriklausomos Lietuvos" Redacijai ir Administracijai

Pirmieji "N.L." savaitraščio numeriai Kanados miškų Karalijoje mus kaipo naujuosius šios šalies gyventojus maloniai nustebino.

Jaunas, tačiau kupinas pasiryžimo, žvalus ir eheringas "N.L." savaitraštis tampa mūsų visų laukiamas ir brangus svečias, nuolatinis mūsų keilonės palydovas.

Mes tau "Nepriklausoma Lietuva" galime tik pakartoti senai jau duotąjį priesaikos žodį, jog visuomet ir visur eisime drauge su Tavimi, ir niekada nepalūšime žygiuodami ir Kovodami vingiuotais svetimų žemių takais.

Kiek sugebėsime ir sąlygos leis "N.L." šviesoje nepalstamai dirbsime ir kovosime drauge su jumis broliai ir sesės iki visi takeliai ir iš visų šalių mus į laisvą Nepriklausomą Lietuvą parves. A. Lukošius,

Camp 156, North, Ont.

PRIVILEGIJUOTIEJI...

Pranys Alšenas

Sveiko žmogaus proto galvojimu, atrodo, žmonėms ar valdžioms tegalima būtų teikti bent kokių privilegijų tik humaniško gyvenimo aplinkybėse, bet, neduok Dieve, tik jau ne antihumaniško, žvėriško ar kokio šėtoniško gyvenimo srity.

Deja, šio meto pasauly vis dėlto taip yra. Yra kraštų, kuriuose, atrodo, žmogaus laisvės varžymas, žmonių deportavimas, nekaltas kalinimas bei žudymas yra lyg ir akceptuojamas. Toks kraštas šiuo metu pasauly — yra Sovietų Sąjunga. . .

Ar ne keista, kad XX amžiuje, to aukščiausios kultūros pakilimo ir žmogaus laisvės teisių deklaravimo amžiuje, vis dėlto Sovietų Sąjungai leidžiama laikyti apie 20 milijonų vergų, deportuotųjų, ir nežmoniškas sąlygas patalpinti ir tukstančiais kasdien mirštančių iš bado, šalčio ir nežmoniško taroro veiksmų.

Štai, laikraštis "Mintis" Nr. 137, atspausdino savo Anglijos specialaus korespondento straipsnį, užvardintą "Sovietų Rusija ir deportavimas!"

Tame straipsnyje, pasiremiant Amerikoje išsinešančio rusų socialdemokratų laikraščiu "Socialistiškesis Viestnik" ir kitų šaltinių žiniomis, teigiama, kad neseniai JT Politinio Komiteto susirinkime buvo paskelbta, kad Rusija šiuo metu koncentracijos stovyklose laiko apie dvidešimt milijonų žmonių.

Atsakydamas į tai Višinskis vienu atsikvėpimu pabrėžęs, kad:

a) ši žinia yra fantastiška; b) žmonės, laikomi sovietų koncentracijos stovyklose, esą trockininkai, išdavikai, kenkėjai ("sabotažininkai") ir penktosios kolonos nariai, kurie norėję vokiečiams atkelti vartus į Rusijos širdį. Tuos žmones, kurių skaičiaus nesutiko pranešti, p. Višinskio nuomone, reikia visai sunaikinti. (Sic! P. A.)

Taigi, ir pats Mister Višinskis milžiniškų koncentracijos stovyklų buvimu Sovietų Sąjungoje nepaneigia, bet dar toliau eina. Jis pabrėžia, kad tuos žmones ne tik kalinti ir kankinti, bet visai sunaikinti reikia.

Čia norisi klausti: kur dingio pasaulyje žmoniškumas, kas leidžia So-

vietų Sąjungos kruvinam prokurorui švaistytis tokiomis baisiomis frazėmis, kai eina kalba apie milijonų žmonių gyvybes? Kas suteikė jam tokias dides privilegijas?

Mes sutinkame, kad kiekvienoje teisinėje valstybėje gali būti tam tikras skaičius vagių, žmogžudžių ar kitokių kenkėjų izoliuotas nuo padomios visuomenės ir laikomas kalėjime ar kitokuose pataisos namuose, bet supraskime ką tai reiškia: "apie 20 milijonų!" Tai yra baisūs skaičiai. Tokio skaičiaus žmonių kankinimas, žudymas ir prievartavimas — juk dangaus keršto šaukiasi! . . .

Ta proga Londono "Dz. Polski" lapkričio 1 d. supažindina skaitytojus su dviem faktais:

a) kuo patvirtinamas apie 20 milijonų skaičius ir.

b) kas šiuo metu vargsta sovietų koncentracijos stovyklose.

Nagi, milžinišką deportuotųjų sumą sudaro lenkai ir pabaltiečiai. Pirmoji Rusijos auka buvo Lenkija, iš kurios 1940 — 41 m., t. y. po Ribbentropo-Molotovo pakto, išvežta virš milijono lenkų. Iš jų vos 150,000 pavyko išbėgti iš Rusijos su lenkų kariais. Likusiųjų dalis vėliau pasiekė Lenkiją kartu su Berlingo armija, tačiau 1945 m. rusai deportavo apie 150,000 naujų aukų iš Lenkijos į Rusijos gilumą. Apie 600,000 lenkų vis dar vargsta Rusijos teritorijoje. Likę mirė nuo katorginių darbų, bado ir epideminių ligų.

Sekančioje vietoje atsidūrė Pabaltijo valstybės. Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus žiniomis, prieš Sovietų Vokiečių karą iš Pabaltijo valstybių buvo išvežta apie 200,000 žmonių. 65,000 lietuvių, 62,000 latvių ir 61,000 estų. Tų valstybių likusių žmonių deportavimo ir jų pakeitimo rusų piliečiais Maskva turėjo laukti iki 1946 metų, nes, dėl karo veiksmų, nebuvo spėto įgyvendinti garsioji NKVD gen. Serovo instrukcija, kurioje buvo numatyta vien iš Lietuvos išvežti į Sibirą šalčių ir bado mirčiai 700,000 nekaltų žmonių. O kas šiuo metu dedasi Pabaltij? — net baisu pagalvoti. . .

TUSTI NAMAI

— Vyt. Kastytis —

Kaip pamesti vaikai
Jie siaubo sklindinas stiklų akis
Išplečia, susigūžę pagirys,
Ir jų veiduos akimirka kelias
Nutrūkusį gyvenimą matai —
Kada kareiviai svetimi
Sodina tėvų vežiman

Ir moteris ir klykiančius vaikus
Ir durtuvais subado sūnų negyvai,
Ir kaip tada iš tolstančio vežimo
Paliegusia ir drebančia ranka
Už laisvę kritusį žegnoja senis tėvas
Ir paskutinį kartą laimina laukus...

Be to, gi buvo deportuotos penkios Sovietų respublikos ištisai.

Pirmąja auka buvo taip vadinamoji vokiečių autonominė respublika. Vokiečiai ilgus amžius apgyvendinę pavolgio 300 didelių kaimų, jau anksčiau neteko nuosavybės teisių, nes jų ūkiai buvo paversti kolchozais.

Vyriausias Sovietų Prezidiumas 1941 m. rugsėjo 28 d. dekretu sulikvidavo minėtąją respubliką, padalinęs tos teritorijos administravimą rusiškoms Saratovo ir Stalingrado gubernijoms. Iš 605,000 gyventojų — 400,000 (visi suouge? buvo išvežti į Novosibirsko, Omsko, Altajaus ir kt. stovyklas. Į jų vietą buvo atvežti rusų kolonistai, kuriems buvo atiduotas visas vokiečių turtas.

1943 m. Sovietų vyriausybė sulikvidavo autonominę Karačajevski apylinkę, o visus gyventojus, kurių buvo apie 149,000, deportavo į Sibirą. To deportavimo priežasčių nepaskelbė.

Tuo pačiu būdu buvo likviduota autonominė kalmukų respublika. Jos gyventojai, kurių skaičius siekė 220,000, išvežti į Sibirą. Gi buvusioji tos respublikos sostinė Elista — pavadinta Stiepnaja, kad nė pėdsako nebeliktų.

1943 m. pabaigoje ir 1944 pradžioje tas pats likimas ištiko autonominę čečėnų — inguskų respubliką. Visi jos gyventojai (697,000) deportuoti į Kazakstaną. Tuo pačiu metu sulikviduota ir autonominė totorių respublika. Iš 1.127.000 kventojų, maža dalelė (apie 200.000) palikta vietoj (beveik vieni rusai). Visus totorius (apie 1 mil.) išvežė į Sibiro priv. darbo stovyklas.

1945 m. pradžioje Krymas atrodė kaip išmiręs ir tušti miestai retiems svečiams darė slėgiančio įspūdžio.

Apie dviejų pastarųjų respublikų likvidavimą žinome iš oficialaus Aukščiausiojo RSFRS Sovieto komunikato, datuoto 1945. VII. 2, kuriame tvirtinama, kad "pagrindinė Krymo totorių ir čečėnų — inguskos respublikų žmonių masė nepadarė jokios opozicijos prieš tarybinių žmonių išdavikus". . .

Nors Ukrainos ir Baltarusijos gyventojams stiprus vokiečių teroras neleido laisvai pasirinkti naujos valdymo formos, tačiau sugrįžę sovietai deportavo milijonus "netikrų ir nepatikimų" ukrainiečių ir baltarusių į Sibirą. Apytikriai deportuotųjų žmonių skaičius siekia 7-8 milijonus žmonių.

Baigdamas, laikraščio korespondentas teigia: "Atrodo, kad p. Višinskis, kalbėdamas apie išdavikus, kurie norėjo atkelti vokiečiams vartus, turėjo galvoj penkių minėtų respublikų gyventojus ir tuos 7-8 mil. ukrainiečių ir baltarusių, vis dėlto nenorėdamas suprasti, jog ištisų respublikų gyventojų pasipriešinimas, Maskvai nelidija apie didelį žmonių prisirišimą prie sovietų pasaulio". . .

Taigi, mielas skaitytojau, ar ne baisūs vaizdai? Argi žmogus gimė tam, kad su juo būtų galima elgtis lyg su kokiuo daiktu, lyg su gyvuliu ir jį ištremti kur nori, badu marinti, žudyti ir pan.?

Baigiant norisi klausti: Kur dingio žmonijos humaniškumas, kur dingio

garsiosios demokratijos Keturios Laisvės, kur dingio Atlanto Charta ir kur dingio žmonijos vadų kitos deklaracijos žmonių teisėms apsaugoti? Apie tai baisu ir pagalvoti. . .

"Quo vadis, quo vadis Europa? — norisi klausti. Kur tu nueisi, jeigu ir toliau žengsi tuo pačiu keliu. Kada bus galas nežmoniškam Europos žmonių terorizavimui ir baigsis kruvinojo diktatoriaus siautėjimas? . . .

I BROLIUS

SKAUTUS VYCIUS

Tarp daugelio naujon tėvynėn atvykusių tautiečių, bendrojo likimo dalininkų, nemažai rasis ir skautų vyčių. Mums, broliai, prisimenant gražų bendradarbiavimą tremtyje — Vokietijoje, būtų labai naudinga ir čia surasti kelius į bendrą organizacinį gyvenimą. . . Ne mažai rasime brolių, kurie neužilgo baigs savo darbo sutartis miškuose ir išeis į viešąjį gyvenimą. Ne mažai atvykusiųjų siuvėjų, dalis pas gimines, taip pat papildys mūsų broliškąją šeimą.

Mums, vyčiams, kaip tik tokioje aplinkoje, prisimenant mielą tėvynę ir, iš vargo ir nedateklų išplaukusį, gražų susiklausimą Vokietijoje, būtų naudinga susibūri čia. Susibūri pilna to žodžio prasme bus sunkiau, nebent didesnėse bendruomenėse arčiau gyvenantieji, didmiesčiuose ir pan. Tikėsimės, kad ir "N. L." p. Redaktorius nepagalės kuklaus kampelio laikraštyje patalpinti mūsų aktualijoms. Pradžioje, nors per spaudą pasidalinsime mintimis, pasisakysime savo sumanymus. Obalsis Dievui Tėvynei ir Artimui vėl suriš mus į vieną šeimą ir, nors tolimame Amerikos kontinente, savo susibūrimu prisidėsime prie bendrojo žmonijos siekio daugelį metų laukiamos taikos, o mums ir mūsų tėvynei — laisvės. Gyvenant viena mintimi, vieningomis idėjomis, ugdant savo tarpe Nepriklausomos Lietuvos meilę, bendrą optimizmą bus lengviau nugalėti visus pakelio sunkumus.

Būtų džiugu, kad atsišauktu (dėl kurio buvimo neabejoj) vienas iš skautų vadų ir panaudodamas savo patyrimą, sujungtų Kanadoje esančius į vieną šeimą.

Sk.v Sig. Mešk.

LAISKAS SUNUI

LAIC — biuletenis "Lithuanian Bulletin" viename savo numeryje išspausdino ši iš Lietuvos laišką:

"Sūneli, balandėli, mano turte,

Aš taip trokštu, kad šis laiškas Tave pasiektų. Mano pažįstamas rusas, vadinkim jį Ivanu, prižadėjo nugabinti jį į Vokietijos amerikiečių zoną, ir aš tikiu, kad jis tai padarys.

Ivano šeima K-e buvo įtarta bendradarbiavusi su vokiečiais, ir bolševikai ją visą išžudė. Aš pats savo akimis mačiau, kaip buvo išžudyta mano šeima. Kada tik Ivanas atvyks į Lietuvą ir turi kelias laisvas nuo tarnybos valandas, mes susitinkam pasimelsti ir pasiguosti.

Mano gyvenimas pamažėle gėsta. Tuoju sutems naktis, ir aš eisiu namo. Mano numylėtas sūneli, kasdien aš dėkoju Visagaliui už tai, kad jis Tave apsaugo nuo bolševikinio siaubo. Vistiek kaip begyventum, Tau visada bus geriau kaip mums čia. Tu esi laisvas žmogus, gyveni laisvame krašte. . . Čia mes jau nebėsam žmonės. Mes tęsam skaičiai, tęsam daiktai, svetimų ponų stumdami ir valkiojami.

Mano vaikeli, tiesa kaip toli nuo bolševikų propagandos kaip saulė nuo žemės. Protingas žmogus negali nesijaudindamas žiūrėti, kaip išplėšiama kultūringos krikščioniškos šalies širdis. Žmogžudžiai, vagys, sadistai ir

visokie atmatos dabar yra komunistinis "elitas". Tai tokie mūsų valdovai.

Tu tur būt atsimeni slėptuvę kurią buvom išsikasę sode per pirmąjį pasaulinį karą. Tada ji mus išgelbėjo, bet dabar. . .

Pirmieji rusai mūsų ūkį pasiekė lygiai 7 valandą po pietų. Tas dalinys buvo drausmingas; nebuvo nei plėšimų, nei kitokių piktadarysčių. Bet kitą dieną atėjo tikrieji bolševikai. Aš sėdėjau prie mūsų slėptuvės angos. Moterys rengėsi gulti. Vienas rusas, su brauningu rankoje, lydimas kažkokio nepažįstamo, kalbėjusio lietuviškai, priėjo prie slėptuvės, pasižiūrėjo į vidų ir pareikalavo, kad tavo sesuo Ona eitų kartu su juo. Kai ji atsisakė, jiedu pagriebė ją už rankų ir ištėpė lauk. Jos vyras, Kostas, bandė ją gelbėti. Rusas šovė jam į galvą, ir Kostas krito negyvas. Ona šaukė "Tėveli, tėveli, gelbėk mane".

Gal mirštančio vyro kraujas, gal Onos širdį drąskantis šauksmas šįsyk ją išgelbėjo — ją paleido.

Siaubo apimti surėpliojome į slėptuvę. Dieve mano, po pusvalandžio atžygiavo bolševikų kuopa. Karininkas įsakė: "Visi lauk iš slėptuvės; jei ne, visus granatom susprogdinsim". Iššliaužėm rankas išklėgė. Visus iškratė, moteris jie nusivarė į gyvenamąjį namą. Vienam raudonarmiečiui ir man liepė palaidoti užmuštąjį. Karininko prižiūrimi, vargšą Kostuką pa-

kasėm po obelīm. Mūsų slėptuvė buvo išsprogdinta.

Nuėjau į namus, kur moterys kukčiodamos verkė ir meldėsi. Daugumas kaimynų buvo pas mus susirinkę. Sužinojom, kad D-ų šeimoje tėvas, sūnus Jonas ir duklė Agutė buvo nužudyti, Julijai pasisekė pabėgti. G-ų abu sūnus nužudyti. P-ų 13 metų dukrelė buvo nušauta. N-ų šeimoj motina ir abi dukterys buvo nušautos, tėvas nudurtas. Daugelis mūsų kaimynų buvo sužeisti. Nenukentėjusios tebuvo dvi šeimos.

Sutemo naktis. Mes dejavom dėl savo bėdų ir tvarestm sužeistuosius. Staiga į namus įėjo penki ginkluoti rusai. Žibintais pašvietė kiekvienam iš mūsų į veidą. Du pagriebė tavą seserį Onutę ir, nepaisydami jos klyksmo pasigailėti, išsitempė ją lauk. Aš atsistoju jai ginti, bet gavau su kumščiu per galvą ir parpuoliau be sąmonės. Kai atsigačiau, man pasakė, kad Onutė buvo tris syk išniekinta, nors buvo aišku, kad ji šeštame nėštumo mėnesy. Ta pačią naktį bolševikai išniekino septynias kitas moteris ir durtuvu mirtinai subadė Jo žmoną.

Toji naktis buvo klaikesnė už mirtį. Aušros prieblandoje visų veidų plačiai nebuvo galima pažinti.

Rytas nieko gera neatnešė. Aš gulėjau slaugomas dviejų keturiolika-mečių mergaičių. Kastutės P-tės ir Alenutės S-tės. Kiti sėdėjo nusiminę. Nė vienas neverkė, niekas nemiegojo, niekam neatėjo į galvą valgyti. Šen ir ten kaime nuolat aidėjo šūviai:

"išvaduotojai" šaudė mūsų gyvulius ir paukščius plėšė mūsų sutaupytas gėrybes.

Apie 10 valandą ryto durys staiga atsidarė, ir į vidų švirto koks tuzinas raudonarmiečių su atstatytais šautuvais. Du iš jų pačiuo mano mažąsias slauges, kurios klykė iš siaubo, įsikibusios į mano rankoves. Kiti kareiviai išsirinko kitas tris moteris, likusieji grąšindami mums šautuvais, liepė ramiai sėdėti. Vyrams buvo pasakyta, jog bus nušauti, jeigu išeis lauk. Nuleidę galvas susigėdę ir bejėgiai, jie sėdėjo troboj.

Moterys buvo išniekintos po kelis syk. Jos grįžo po piet, nebepanašios į žmones. Mažosios mergytės tegrįžo pavakare. Tas pats ir kitą dieną. Mergaitės buvo paimtos rytą ir tegrįžo vakare.

Keturios dienos praėjo ramiai. Penktą dieną atėjo penki bolševikai ir bandė išsivesti mano vargšę Onutę. Ji ėjo iš proto. Pagriebusi kirvį ji šoko ant vieno užpuoliko; kitas ją nušovė. Keikdamiesi rusai išėjo.

Nežinau, kaip ilgai aš klupoju prie savo nelaimingo vaiko lavono. Aš mačiau, kaip iš jos suskaldyto kiaušo tekėjo smegenys. Verkti aš jau nebegalėjau. . . Vakare senukas G. padėjo man ją palaidoti sode šalia jos vyro. Aš kasdien valandų valandas ten prasėdžiu. Dabar aš vienu vienas.

Tiesa, dabar senajame mūsų name gyvena keturi senukai ir dvi senos

moterys. Visų jų šeimas bolševikai išžudė, o namus sudegino.

Mano, vaikeli, aš dažnai pagalvoju, kieno rankos amžiams užmerks mano akis? Ar mano seni kaulai ilsėsis numylėtojoj bočių žemelėje? Daugumui mūsų kaimynų šitas paskutinis troškimas neišpildytas. Jų kaulai bus palaidoti šaltuose Sibiro snieguose. Mūsų senasis klebonas, mokytojas su šeima, kooperatyvo vedėjas, O-ų šeima, abi D-o seserys, malūnininkas R., abu jo J-o sūnūs; Jo sūnus studentas, mūrininkas S. visi jie buvo vidurnakty paimti ir išvežti. Dievžin, kur jie dabar. Apie juos jokios žinios žinutės.

Baisiausia mirtim mirė Bronius G., tavo buvęs klasės draugas. Rusai sužinojo, kad jis anais laimingaisiais laikais buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas. Jie pačiupe nutėpė jį į N-o daržinę. Mes visi buvom suvaryti pasižiūrėti. Jis buvo priištas prie stulpo, apipiltas benzinu ir padegtas. Vargšas Broniukas, karžygiškai bandė kentėti, bet neišlaikęs riktėlės širdį veriančiu balsu. Vėliau jo suangėjusį kūną bolševikai leido palaidoti. Jo vargšę motinėle ištiko stabas.

Tai tik dalis to, kas pas mus vyksta. Aš meldžiu Aukščiausiąjį, kad jis Tave apsaugotų nuo tokio "išvadvimo", kad jis Tau įkvėptų kiekviename komuniste matyti banditą, kuris nužudė tavo vienintelę seserį, svainį, kaimynus ir jų vaikus.

Tave mylįs tėvas B.K."

ZINIOS IS PASAULIO

SOVIETU FANTAZIJA

Austrijos Kontrolinės Alijantų Tarybos posėdyje sovietų okupacinių jėgų vadas Gen.pulk. L. V. Kurasov apkalto vakarines zonas, ypač Amerikonių, kad jose atstatomi militariniai Austrijos įrenginiai, kaip tai aerodromai, požeminiai lėktuvų fabrikai ir t.t. Britų zonoje esą 25.000 kvadratinų milimetrų karius. Visur esanti spausdinama fašistinė literatūra ir p.n. Kurasovui pabaigus savo pranešimą, Amerikos pajėgų vadas Austrijoje Gen. Leit. G. Keyes atsakė, kad visa tai jam skamba, kaip Juliaus Vernės arba Wells'o romanai ir kad tas tikriausiai buvo paruošta pačių Sovietų piliečiams mulkinti, bet ne rimtai svarstyti.

SOVIETAIS ISISTIPRINA SACHALINE

Iš Sachalino pabėgusio kiniečio liudijimu, ta sala paversta milžiniška Sovietų militarine baze, kurioje dabar yra apie 400.000 kariuomenės. Civiliai suvaryti į stovyklas vykdo sutvirtinimo darbus griėčiausioje kariuomenės priežiuroje.

40 BILIJONU BUDZETAS 1949 METAMS

Prezidentas Trumanas patiekė Kongresui 40 bilijonų budžetą, iš kurių 40% skiriamas užsienio reikalams ir krašto apsaugai. Vienam piliečiui tenka 311 dol.

KARAS PALESTINOJE ASTREJA

Palestinoje naminis karas tarp žydu ir arabų eina vis aršyn. Neseniai Tel Avive išplėstas arabų bankas dienos metų ir išneša 48.000 dol. Spėjama, kad tai pagrindinės žydų organizacijos Hagana darbas. 49 žydai žuvę mūšyje tarp Betliejaus ir Hebrono. Eina gandai, kad Turkija esanti susirūpinusi dėl galimo rusų įsikišimo, jeigu tas žydu-arabų karas plėsis toliau.

MARSALIS ISPEJO SENATORIUS

Amerikos užsienio reikalų ministeris Maršalis ispėjo senatorius, kad pasaulio situacija pasidarytų labai kritiška, jeigu jo pasiūlytas Europos atstatymo planas nebūtų priimtas.

GANDI VEL BADAUJA

Indijoje riaušės tarp indų ir musulmonų tebesitęsia. Gandi dėl to paskelbė naują bado streiką ir žada badauti iki mirties arba tas abi pusės sutaukins.

UZDARYTAS RAUDONUJU SAVAITRAŠTIS PARYŽIJE

Sausio 20d. Prancūzijos Vidaus Reikalų ministerija paskelbė, kad rusų kalba leidžiamas savaitraštis "Sovietinis Patrijotas" suspenduojamas.

Iš ministerijos šaltinių pranešama, kad pastarasis sprendimas padarytas vykdamas praėjo mėnesio dekretą dėl Sovietų Piliiečių Sąjungos likvidavimo ir galutiniosios veiklos sustabdymo laike vieno mėnesio.

DRAUDZIAMOSIOS ORINES ZONOS JUNG-TINESE VALSTYBESE

JUNG-TINIŲ AMERIKOS VALSTYBIU Atominės Energijos Komisijai pasiūlius, prezidentas Trumanas įsteigė tris draudžiamas orines zonas,

kur, krašto gynybos sumetimais, jokiam lėktuvui neleidžiama įskristi. Šios sritys yra: Clinton Engineering Works, Oak Ridge, Tenn.; Hanford Engineering Works, Richland, Wash., ir Los Alamos Project, Santa Fe, N.M.

GRAIKAI ATSIGYNE

Albanijos pusėje suorganizuota komunistinė 10 000 vyrų "kariuomenė" buvo užėmusi Graikijos pasienio miestelį Konitsą. Kučių dieną Markos vafiades paskelbė komunistinę Graikijos vyriausybę. Buvo laukiama, kad sovietų satelitai Balkanuose ją pripažins. Tačiau rusų laiminamas komunistų žygis nepavyko. Sausio mėn pirmomis dienomis Konitsa buvo atsiimta. Paskelbtoji komunistinė Graikijos vyriausybė liko kaboti ore.

KANADA

ANGLIJA BRANGIAU MOKES KANADAI UZ MAISTA

Pagal naują prekybos susitarimą Kanada užpardavė Anglijai 1948 m. bekono 195 mil. svarų, kiaušinių 80 mil. tuzinų, sūrio virš 56 mil. svarų. Už bekoną bus gaunama 7c., už jautieną nuo 1, 5-3c. (žiūrint rūšies), už sūrį 5c. svarui ir už kiaušinius 3, 5-5c. (žiūrint sezono) tuzinui daugiau, kaip 1947 metais. Tačiau jeigu tatau pabrangintų vidaus kainas be atlyginimų padidinimo darbininkams, tai dirbančiųjų padėtis nuo to tik pasunkėtų. Kanados Žemės ūkio Ministeris nurodė, kad vidaus kainos liksiančios maždaug tos pačios, nebent bekono ir prastinės rūšies paukštienos kiek pakilsiančios. Tačiau praktika rodo visai kitą, pav. bekonas jau pakilo 50%, kiauliena 30% ir p.n. Ottavoje svarstomas kainų kontrolės grąžinimas, kad suvaldytų pasipelnętojus.

SUSEKTI DOKUMENTU OFERISTAI

Policijai pavyko susekti eilę žmonių, atvykusių iš Vokietijos su suklustais dokumentais. Šeši buvo areštuoti Toronte. Nustatyta, kad suklustoti dokumentai buvo daromi gaujos oferistų viename vakarų Europos krašte. Aiškinimas tebesitęsia. Lietuvių įveltų į šią bylą negirdėti.

21/8 MIL. SVARU TOMATU IS JAMAİKOS

Kanadoje daržovės nepaprastai brangios ir jų trūksta, kadangi įvežimas iš Amerikos ryšium su dolerių taupymu uždraustas. Šiuo metu laukiama 21/8 mil. svarų tomatų iš Jamaikos. Jų kaina būsianti apie 37 ct. svarui.

IR TRAMVAJU BILIETAI ZADA PABRANGTI

Kainų kėlimas maisto produktams užkrečia ir kitus. Štai šių metų Montrealio miesto taryboje svarstomas projektas pakelti tramvajų kainas: vietoje dabar duodamų 4 bilietų už 25ct. būtų duodama tik 3, o perkant pavieniui po 10ct.

IS DIDELIO GRIAUSMO MAZAS LIETUS

Kelias savaites laikraščiai rašė, kad Ottavoje svarstomas projektas gra-

žinti sviesto kainų kontrolę ir kainą už svarą numušti iki 65 ct.

Kainų kontrolė buvo įvesta, bet kaina nustatyta ta, kuri tuo metu buvo aukščiausia, būtent 74ct. svarui. Nuo praėjusios savaitės pabrango ir pienas 1ct. kvortai.

Vokietijoje Hanau Lietuvių stovykloje lankėsi Kanados delegacija:

KANADOS PAREIGUNAI LANKO LIETUVIUS

- 1) Douglas Abbott, finansų ministeris,
- 2) J. Parkinson, Kanados ambasadorius Vašingtone,
- 3) v. Le Pan Kanados ambasados Londone atstovas,
- 4) Tniman, medžio pramonės atstovas,
- 5) Drauge su jais buvo IRO atstovas iš Zenevos Robert Innes.

Delegacija aplankė WTC dirbtuves, lietuvių gimnaziją, C rajone gyvenamas patalpas, šachmatų turnyrą, esto grafiko kūrinių parodą ir latvių gyvenamų patalpų.

Jie neskubėdami viskuo domėjosi, informavosi, kaip gyvena, kokios profesijos ir. t. t.

ZIEMA IR KARAS

Kalbama kad su šalčiais ir politikoje atmosfera atvėsta. Tikrai, dideji karai retai kada prasideda žiemos metu. Paprastai pirmieji smugiai priešui norima suteikti greitai ir sunkus. Pats kariuomenės koncentravimas šiuo laiku yra sunkesnis ir labiau pastebimas. Tos aplinkybės ir paveikdavo pasirinkti pavasario ar vasaros metų. Tačiau besikeičiant karo pobūdžiui, atradus atominis ginklus ir laiko pasirinkimas negali nebeturėti tokios svarbos, kaip anksčiau. Šiandien niekas negali duoti laido, kad karas negali prasidėti ir šią žiemą. Sovietai žiemos karą prieš vokiečius vykdė gana sėkmingai.

Politinė atmosfera ir šandien yra gana karšta. Tačiau galima turėti vilties bent iki pavasario, kad karas nekils. Vakarai išbandys visus taikos galimus jam išvengti. Karas galėtų kilti tik iš rytų. Samprotaujama, kad šiuo metu, nors rytai išvystė didelę ofenzyvą propagandos ir kitose srityse, karui dar nėra tinkamai pasiruošta. Tad susidaro ispudis, kad ši žiema yra paskutinis atoslūgis, paskutinis taikių jėgų išbandymas prieš karą. Audros, kurios kilo UNO posėd, žiuose, Londono konferencijos sunkus politiniai svarstymai jei ir reiškė artėjančio karo pagrindinius simptomus, tai vis tiek laiko atžvilgiu bus

lūkuriuojama. Tad ir susidaro ispudis, kad pasaulis su žiema gali lengviau atsidusti. Tai bus dar trumpa pauza, kuri taip pat bus išnaudota ir tinkamesniam pasiruošimui karui.

Mus šis atoslūgis nedžiugina. Mūsų tauta ir mes laukiame pagrindinio pasaulio opijų klausimų išsprendimo. Žinoma, mes norime kad tie klausimai būtų išspresti taikiomis priemonėmis, bet teisingu būdu. Teisingumas negali aplenkti mūsų mažos tautos ir tų pavergtųjų milijonu rytuose. Kiekviena valanda neša mūsų tautai neapskaičiuojamus nuostolius. Šimtai tūkstančių žudomi ir tremiami į Sibirą. Mūsų tėvynė tikrai yra mirties agonijoje. Tačiau mūsų nelaimės mes mažai galime jai padėti. Pasaulio politikoje mūsų tėvynės klausimas nėra pirmutinis. Jo sprendimo nereikia ieškoti atskirų klausimų sprendime, o viso pasaulio taikos visumoje. Pirmenybių mums čia niekas nesuteiks. Tad ir toje skaudžioje agonijoje mums tenka susikaupti ir kantriai laukti.

Kas mums šandien daryti? Dar tvirtiau pasiryžti ir susiglausti. Jokie smugiai, jokios nelaimės negali palaužti mūsų valios atsparumo. Mes ir toliau turime gyventi tuo pačiu gyvu tikėjimu, tikėjimu, kad ir mūsų tėvynei ateis prisikėlimo pavasaris. (T. A.)

KUOMET AMERIKA BUS VISISKAI PRAREGEJUSI

Amerikos visuomenės susirūpinimas dėl santykių su Sovietų Sąjunga nuolat didėja. Ties santykiai dabar paprastai yra vadinami "šaltuoju karu". Bet daugelis tų santykių stebėtojų neslepia, kad "šaltasis karas" gali užsibaigti "karštuoju karu".

Tokia padėtis yra susidariusi dėl to, kad Sovietų Sąjunga, išnaudodama visokeriopai Amerikos nuolaidumą karo metu, susidarė sąlygas, kuriomis ji mano be atodairų gali siekti pasaulinės bolševikinės revoliucijos ir tuo keliu užvaldyti visą pasaulį.

Kai Rooseveltto administracija leido bolševikams užimti Europoje vienuolika valstybių, su daugiau kaip šimtu milijonų gyventojų, tai buvo tikėtasi, kad ta okupacija bus laikina, tik karo reikalams, ir kad bolševikai jokios sovietizacijos užimtuose kraštuose nesieks.

Taip pat, kai Amerikos diplomatai vienu plunksnos brūkšniu atitaisė bolševikams carų Rusijos pralaimėjimus kare su Japonija 1904 — 1906 metais ir, siekdami įtraukti bolševikus į Amerikos karą su Japonija, atidavė bolševikams Sachalino, Kurilų salas, Port Arturą ir leido įsitvirtinti Mandžūrijoje ir šiaurės Korėjoje, tai buvo manoma, kad užėmę šias svarbias strategines bazes, bolševikai bus ramūs dėl savo saugumo ir noriau dėsies prie bendro taikos patikrinimo darbo.

Tuo tarpu bolševikai, mieliai sutikdami pasirašyti įvairias deklaracijas, kurias karo metu skelbė "taiką mylinčios tautos", tegalvojo tik apie tai, kaip geriau savo partnerius apmulkinti. Matydami, kad amerikoniai tikisi sulaukti bolševikų sudemokratėjimo, jie viešai pradėjo vadinti save demokratija, savo komisarų pavadino ministrais, Stalinas priėmė nuo jo paskirto stačiatikių patriarcho palaiminimą, paskelbė apie tariamą trečiojo internacionalo paleidimą ir savo atsišaukimuose į smaugiamus Rusijos gyventojus vietoj bolševikų partijos pradėjo linksniuoti "tautą ir tėvynę". Tuo tarpu Rusijos vidaus gyvenime niekas nepasikeitė. Sovietų Sąjunga kaip buvo taip ir paliko teroru valdomas

kalėjimas, kur apie pora šimtų milijonų žmonių velka beteisų vergų jungą. Pareinančios iš anapus geležinės uždangos žinios greit ir netikėtai įtikino, kad Rusijos vidaus gyvenime tuo tarpu jokios pažangos demokratijos linkme nėra padaryta. Tai sukėlė nemažą naivių žmonių nusivylimą. Tačiau buvo dar tikėtasi, kad ta tariama "progresyvinė" bolševikų demokratija pasireikš tarptautiniuose santykiuose. Juk trečiasis internacionalas panaikintas, — ramino save neišmanėliai, — tai Sovietų Sąjunga gali būti naudingas tarptautinio bendravimo narys. Dėja, gyvenimo patyrimas greit parodė, kad ir šioje srityje visos sudėtos į bolševikus viltys buvo nepagrįstos. Vietoj lauktos paramos taikai organizuoti bolševikų dalyvavimas tarptautinėse organizacijose privėdė tik prie demokratinių tarptautinio bendravimo principų pažeidimo, įvedant į to bendravimo statutą "veto" teisę, ir begaliniai užvilkinio visą taikos darbą. Jeigu šandien, dviems su viršum metams pralinkus po karo pabaigos, dar nėra taikos sutarčių su Vokietija ir Japonija, tai kalti už tai yra kaip tik bolševikai, kurie savo begalinėmis priekabomis ir nesibaigiančiais reikalavimais užbarikadavo tų sutarčių sudarymą.

Pagaliau šių metų balandžio mėn. parėjo žinios, kad bolševikai, nesitikėdami daugiau ką laimėti iš Vakarų Demokratijų, nusistatė bendradarbiavimą su vakarais nutraukti, o visas savo pastangas nukreipti į karo laimėjimų patikrinimą ir pagrindinio, niekad nepamirštamo bolševikų tikslo siekimą, — pasaulio subolševikinimą.

Tai buvo nemažas smūgis tiems, kurie norėjo laikyti bolševikus "taiką mylinčia tauta". Kai kurie amerikoniai pradėjo net kelti balsą už tai, kad būtų padarytas tardymas ir išaiškinta, kas privėdė prie to, kad Amerika davėsi smarkiai apgaunama. "Kur buvo mūsų valstybės vyrų akys, kai jie dėjos su bolševikais, kai jie pasirašinėjo begėdiškus susitarimus Maskvoje, Jaltoje, Teherane ir Pots-

dame?" — priekaištauja šandien kai kurie Amerikos laikraščiai.

Mums lietuviams, kurie, būdami bolševikų kaimynais, pirmiausiai juos gerai pažinome, atrodo tačiau, kad amerikonių praregėjimas ir dabar dar nevisiškas. Nes ką gi reiškia bilijonų dolerių išmetimas Europai tuo metu, kai Amerikos ginkluotos pajėgos ten mažinamos, arba visiškai atitraukiamos? . . . Nejaugi Amerikoje yra manančių, kad doleriais galima išsipirkti nuo bolševizmo? Bet juk pati Amerika čia, rodos, turėjo pakankamai prityrimo su Lenkija, Vengrija, Rumanija ir kitomis dabar sovietizuojamomis šalimis: Amerikos įdėti į tuos kraštus milijonai neišgelbėjo jų nuo bolševizmo. Šandien ir eilinis amerikonas turi žinoti, kad jeigu bolševizmas kur išgalėjo, tai išgalėjo ginklo pagalba prieš žmonių valią, nes taip bolševizmas yra įsitvirtinęs ir pačioje Sovietų Sąjungoje. Tad jeigu kalbama apie Marshallio planą prieš bolševikinę ekspansiją, tai projektuojami Europai bilijonai bus tiek šiuo atžvilgiu naudingi, kiek jie bus skirti ginklavimuisi. Bolševikai, kaip realūs politikai, kitaip ir neišvaizduoja Marshallio plano. Dėl to jie taip tą planą koneveikia. Tas planas jiems žymiai apunkina likusios Europos užvaldymą, priversdamas dar labiau įtemptai sukli bolševikų karo mašiną. Tačiau tiek bolševikų atstovų laikysena Jungtinių Tautų suvažiavime, tiek tokie Kremliaus žygiai, kaip tarptautinio bolševikų informacijos biuro įsteigimas Belgrade, aiškiai rodo, kad bolševikai, apjakinti paskutinių metų pasisėkimų, nejuokais yra pasiryžę skelbti demokratijai "jaskutinį lemiamą mūšį", apdaunojantį bolševikų internacionaliniame hymne. Iš to prietilčio, kurį bolševikai yra sudarę Europos užimtuose kraštuose, pasiremami savo penktąja kolona, jie mano užvaldyti likusią Europą ir pirmoje eilėje — Prancūziją bei Italiją. Paskui ateis eilė likusiam laisvam pasauliui. Didieji Amerikos laikraščiai tokį pavojų aiškiai pramato. Chicago Tribune kviečia net slėptuvėmis nuo bombų susirūpinti. Tačiau reikia, kad susirūpinimas visų pirm būtų nukreiptas į Amerikos karinio potencialo stiprinimą. Tuomet Amerika bus visiškai praregėjusi, ir jos taikos politika susilauks nupešnytų laimėjimų.

(P) GIRKANTAS

LAISKAI UZKIETĖJUSIEMS BROLIAMS

Tiesa Apie 1941 m. Birželio mėn. 23-25 d.d. Sukilimą

Ant mūsų galvų metami nepagristi kaltinimai rodo, kad jus, broliai, iš viso, neisvaišduojate, kas darėsi Lietuvoje 1941-44 m.m. rudosios vokiečių okupacijos laikotarpyje.

Jus visos žinios ribojasi Antano Bimbos "Prisikėlusios Lietuvos" propagandiniams paragrafais, kuriuos parašė ne pats drg. Bimba, bet ivairus dabartinės sovietų okupuotos Lietuvos "pareigūnai", šokantieji taip, kaip jiems Kremlius užgroja raudonosios propagandos džazo orkestras. Minėtoji knygoj drg. Bimba praleidžia keletą svarbių dalykų, kurių objektyvus žurnalistas neturėtų nutylėti.

Jis daug kalba apie vokiečių-sovietų karą, žydų žudynes ir tariamus tarybinių veikėjų persekiojimus. Tačiau nei mažiausiu žodeliu neužsimena sovietų budelių teroro veiksmų Pravienskišėse, Rainiuose, Panevėžyje, Zarasuose ir kituose Lietuvos kampuose, ir šie išbėgantieji azijatai šuadė ir žiauriausiais būdais kankino Lietuvos piliečius. Tai buvo pirmomis vokiečių-sovietų karo dienomis. Todėl drąsiai galim tvirtinti — pirmieji Lietuvos žemę, nekaltų žmonių krauju apšlakstė sovietai!

1941 m. birželio mėn 23-25 d.d. sukilimą drg. Bimba priskiria fašistams ir nacių draugams, kai tuo tarpu tame sukilime dalyvavo beveik visas Lietuvos jaunimas, kurio vienintėlis tikslas buvo — Laisva ir Nepriklausoma Lietuva.

Sovietinė propaganda, norėdama nuslėpti sukilimo reikšmę, iš viso vengia apie jį kalbėti. Ji net neišdrįsta konstatuoti istorinio fakto, kad 1941 m. birželio mėn. 23 d. (antra karo diena) partizanų rankose esančio Kauno radijo bangomis lietuvių, prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymas ir perskaitytas Laikinosios Vyriausybės (pačių lietuvių pagrindyje sudarytas) sąstatas. Kaune tada dar nebuvo nei vieno vokiečio. Centrinėmis miesto gatvėmis žygiavo ir rytus besitraukiantieji Raudonosios Armijos pulkai. Šiuo savo žygiu partizanai aiškiai pabrėžė pasauliui, kad jų kova skirta ne naciams sutikti, o mūsų visos tautos didžiajam tikslui — Nepriklausomos Lietuvos atstatymui. To neistengia užginčyti net ir klusnūs sovietinės propagandos atstovai. Kaip išplakti šunychiai jie tyli, paspaudę uodegas. Apie šį mums, lietuviams, ypatingai svarbų faktą jie neprasitarė net ir savo favoritui Ant. Bimbai. Aš oats mačiau, kaip tomis sukilimo dienomis mūsų tauta budėjo prie radijo aparatų ir verkė iš džiaugsmo, girdėdama Lietuvos Himną, kuris sovietų okupacijos metu buvo uždraustas gie-

doti. Miestų gatvėse vėl plėvesavo lietuviškos trispalvės. Visas kraštas gyveno ta pačia mintimi — Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu. Kaune minios žmonių, niekeno neraginamos, suplaukė į Vytauto Didžiojo Muziejus sodelį ir iš jų laisvų krutių išsiveržė tautos giesmė.

Iš kitos pusės — aš dar prisimenu sovietinių okupantų organizuotus parodus gegužės pirmosios ir spalio Revoliucijos sukakčiai pagerbti, kada tos pačios žmonių minios enkavedistų buvo prievarta išvaromos į gatves. tokia iškilminga eiseną primindavo laidotuves: jokio dvasinio pakylimo, jokio entuziazmo žmonių veiduose. Visi žengdavo tylus, į žemę nuleistomis akimis, ir, kai tik budrus enkavedisto žvilgsnis nulydavo į šalį, kas tik galėdamas sprukdavo iš "paradinių" gretų ir skubėdavo į namus. . . Aš jus prašau, užkietėjusieji broliai, palyginkit tas pačias žmonių minias minėtųjų parodų ir to spontaninio Lietuvos Nepriklausomybei skirtos sukilimo metu muziejus sodelyje! Ar gi dar reikia komentarų? Gindami sovietinę Lietuvos okupaciją jūs, kaip maži vaikai, tariatės kalbą lietuvių tautos vardu. Tačiau jus nematote, kad tais savo naiviais žodžiais iš enkavedisto randas įduodat lazda, kurią jis varo jūsų brolius ir seseris į tuos laidotuvių parodus ir verčia juos dainuoti padėkos dainas savo budeliams. . .

Sovietinė propaganda, neistengdama užginčyti sukilimo fakto, stengiasi šmeižti partizanus, ant jų galvų suversdama nebūtus darbus. Juk nepatogu raudoniesiems ponams, kad Lietuvoj, kuri anot jų propagandos užsuktos mašinėlės pati išjingė į komunistinį rojų, toj Lietuvoj, pirmą pasitaikiusią progą įvyko sukilimas, siekiantis atstatyti valstybinį Lietuvos suverenitetą. tokie faktai kalba prieš savanorišką mūsų tautos įsijungimą į Sovietų sąjungą ir visam pasauliui patvirtina mūsų žodžius, kad Lietuva buvo okupuota sovietinių imperialistų ir prievarta įjungta. Todėl, savaime suprantama, sovietai beviltiškai bando dergti šio sukilimo atstovus, kaltindami juos svetimo turto grobstymu, nekaltu žmonių žudymu ir kitomis "kilniomis" nesamenėmis.

Jeigu kas meta akmenį į savo artimą, bent jau pats turi būti be nuodėmės. Jeigu sovietiniai viešpačiai mūsų partizanus drįsta kaltinti nekaltu žmonių žudymu, mes klausiam juos (sovietus), kur pasidėjo tie 50,000 lietuvių, 1941 m. birželio mėn. 14-15 d.d. išvežtų į Sibirą? Mes klausiam, kur dingo 100,000 lietuvių išgabtų dabartinės — antrosios — okupacijos metu? Ar ir juos išžudė 1941 m. birželio mėn. 22-23 d.d. sukilimo dalyviai? Pagaliau, mes butume labai dėkingi, jeigu tie nekalti raudo-

nieji avinėliai visuotinam U.N.O. susirinkime patiektų bent apytikrius taigose — tam neisvaišduojamo masto tautų kalėjime!

Žinoma, į tokius klausimus mes vel-tui lauktumėm atsakymo. Geros akys dūmų nebijo. O sovietų budeliai turi labai geras akis. . .

Mieli broliai, nenorėdamas ižeisti jūsų politinio credo, aš vis dėlto drįstu jus prašyti vieno dalyko: kada jus girdėsite ant lietuvių partizano galvos sovietų atstovų mėtomus didžiausius kaltinimus, prisiminkit tik viena Sovietų Sąjungos Sibira! Tas, kad ir labiausiai šmeižiamas, lietuvis partizanas tada bus šventasis, palyginus jį su rusiškuoju enkavedistu. . .

Mūsų partizanų paskelbtasis Nepriklausomos Lietuvos atstatymas naciams buvo rakštis akyje. Tuo savo žygiu lietuvių tauta užbėgo už akių nacių užmačioms, juos pastatydama prieš įvykusį faktą.

Šį laikotarpį objektyviai atvaizduoja antinacinio pogrindžio laikraštėlis "Į LAISVĘ" Nr. 14-15, 1943 m. Todėl pasekime jo puslapius:

"Tokiu mūsų nuotaukų aktyviazdoje vokiečiai iš karto vengė pasirodyti su nuogo savo grobuoniškosios politikos brutalumu mūsų tautos atžvilgiu. Dėl to pradžioje naciai mėgino pačią Laik. Vyriausybę pakreipti savo pusėn. Tačiau nei Dr. Greff'e's is Hauptamto der Sicherheitspolizei ir SD, nei Dr. Kleist'o is NSDAP užsienių politikos biūro misijai nepavyko prikalbėti Laik. Vyriausybę persireformuoti į vokiečiams priimtina komitetą ar tarybą prie vokiečių valdžios, nes Laikinoji Vyriausybė, kaip sukilusios tautos valios reiškėja, gerai suprasdama, kad tauta sukiolo prieš raudonąją nelaisvę ne tam, kad norėtų vergauti naciams, né už ką nesutiko išduoti jai pavestą laikyti nepriklausomybę. . . Naciams nieko kita nebeliko, kaip išlaisvintos ir atstatytos Nepr. Lietuvos panaikinimą viešai įvykdyti. Tatai ir buvo padaryta aktu 1941. 7. 25 d. Tą dieną formaliai gimė Ostland'as su Lohse, Renteln'u, Lentzen'u Cramer'iu ir kitais rudaisiais priešakyje."

Taip baigėsi Nepriklausomos Lietuvos egzistencija, lietuvių partizanų pasišventimu ir jų gyvybės aukomis parodžius pasauliui tikruosius mūsų tautos laisvės ir nepriklausomo gyvenimo siekimus. Tačiau laisvės ilgesys ir dabar tebegyvas mūsų pavergtos, sovietinį jungą nešančios tautos širdyje ir lūpose. Ir dabar lietuvis ūkininkas, darbininkas, inteligentas, mokslievis — žvelgia į vakarus ir laukia ženklų naujam, paskutiniam sukilimui, kuris atneš laisvę ir išsivadavimą mūsų brangiajai Lietuvai.

Vyt. Kastytis

ATSIUSTA PAMINETI

K. R. Jurgela

"HISTORY OF THE LITHUANIAN NATIONS" (Lietuvių tautos istorija). Autoriaus leidinys. U. S.A. New York 544 pusl. Kreidinis popieris, kieti apdarai, iliustruota. Kaina nepažymėta.

Vienas iš vertingiausiųjų leidinių lietuvių literatūroje svetimoje kalboje. Linkėtina, kad šis leidinys būtų paskleistas kuo plačiausiai ne tik pasaulio lietuviuose, bet ir angliškai kalbančioje visuomenėje.

1948-tųjų metų sieninis "ATŽALYNŲ" kalendorius.

Lentelė žinomo dailininko J. Firinausko. Tradiciniai "ATŽALYNŲ" kalendoriai kas met paplinta pasaulio lietuvių, išievių tarpe. Šimet lentelėje dailininkas penkiomis spalvomis vaizduoja Vilniaus Katedros Aikštėje verkiančią lietuvaite. Kalendorius meniškai išleistas. Kaina \$0.50.

VILTIS IR PRIESAİKA SRDY...

Dr. K. J. PRUNSKIS

Lietuva, mano šiaurės pašvaistė
Ir gėlė sidabrinių rytų,
Kas krauju tavo veidą nulaistė
Ir ko raudai prie kryžkelės tu?

Su ilgėsiu ir paslėpta kančia kartojame tuos poeto Bern. Brazdžionio žodžius, savo širdyse žiebdami naują ugnį dirbti, kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo. Šiandieną mes norime visam pasauliui drauge su rašytoju Stasiu Santvaru šaukti:

Viltim padangė dega,
O priesaika — širdy!
Ne mum varge suglebti,
Ne mum vergų dalia skurdi!
("Heroica")

Mūsų kova dėl Lietuvos išlaisvinimo tuo svarbesnė ir tuo noriau vedama, jog ji sutampa su visos pastarosios žmonijos dalies pastangomis, kad laisvės ir demokratijos dėsniai ir idėjos pirmautų pasaulyje.

Vakarykščiai jo talkininkai
stoja prieš tironą.

Kas įdomiausia, kad net pačių diktatorių logeryje kaskart daugiau atsiranda žmonių, kurie kritiškiau ima galvoti, apleidžia modernius tyklus, kad jungtųsi į bendras kovas už tautų laisvę.

Paskutiniu laikotarpiu tarp tokių galime suminėti rusų kariškį ir laikraštininką Koriakovą, kurs pabėgęs iš Sovietų pasiuntinybės Paryžiuje išleido knygą, kurioje drąsiai pasmerkia raudonąją diktatorių ir jo kruviniuosius metodus.

Jungtinių Amerikos Valstybių spaudoje dabar keletą pareiškimų paskelbė buvęs USA komunistų partijos jau-

nimo vadovas Kenneth Goff. Dabar jisai atskleidžia daugelį komunistų partijos paslapčių:

— Man buvo pasakyta, — rašo jisai laikraštyje "Common Sense", — kad reikale aš galiu išsiginti esąs komunistų partijos nariu, bet man nevalia buvo daryti jokio pareiškimo, kurs pažeistų Sovietų Sąjungos gerą vardą. Rusija mums buvo vaizduota kaip visų darbininkų tėvynė. Tik mums nebuvo pasakyta, kad darbo klasė Rusijoje gyvena vergijos retėžiuose, kur panaikinti paskutinieji žmogaus laisvės pėdsakai.

Taip apie komunizmą atsiliepia tas, kurs jį ant savo kailio pažino, nuo 1936 metų būdamas USA komunistų partijos nariu.

Teisingai yra pasakyta:

— Gali pasisekti apgauti kiekviena žmones kaip kada, bet negalima apgauti visų žmonių ir visada.

IS KULTURINIO GYVENIMO

Tremtinių spaudos sukaktys

1947 rudenį lietuvių tremtinių spaudai Vokietijoje sukako dveji ar vieneri metai. Spalių pradžioje Dilligene išėinas "Musų Kelias" išleido šimtąjį numerį ir sulaukė dvejų metų amžiaus. Augsburgėje "Ziburiai" spalio mėn, taipgi paminėjo dvejų metų sukaktį. Simtas "Ziburių" numeris pasirodė spalių viduryje, Anglų zonos lietuvių savaitraštis "Lietuvių Zodis" atšventė vienerių metų sukaktį.

Lietuvių tremtinių spaudoje per dvejus metus padarė didelę pažangą. Ją siųsti į kitus kraštus dar vis sunku.

GRO CER

5750-11th AVENUE

ROSEMOUNT

FRontenac 0578

J. Jonikas

CRANK GRINDING

CYLINDER BORING

J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St.
corner St. Catherine

FRontenac 0879

J. SILICKAS

GROCER — BUTCHER
BEER & PORTER

5275 Ch. St. Paul.

FI. 0006

Grocer & Butcher

2101 JOLICOEUR ST.

VILLE-EMARD

FIitzroy 0861

J. Givis

Richard's Meat Market

5898 VERDUN AVENUE

VERDUN

YOrk 0271

P. Petronis

Grocer & Butcher

6670-28th AVENUE

ROSEMOUNT

CLairval 0273

W. Mackevicius

RIGO Fish & Chips

5101 BANNANTYNE STREET

VERDUN

J. Staniulis

IS PAVERGOTOS TEVYNES

GELEŽINKELIUOSE
APSILEIDIMAS
IR NETVARKA

Transporto reikalai sovietuose visada blogai veikė. Panašioj būklėj ir dabar. Lietuvos geležinkelio viršininko referentas rusas N. Cudajev kompartijai nusiskundė, kad per trumpą paskutinį laiką dėl neįvykdytos vagonų apyvartos geležinkeliai neteko apie 60.000 vagonų papildomo pakrovimo. Dėl nevykusių pakrovimo operacijų vagonai prastovėjo virš normos daugiau kaip 1.000.000 valandų. Ryšium su tuo vėl netekta 20.000 vagonų papildomo pakrovimo. Dėl apsileidimo daugiau kaip 1700 traukinių, turėjusių vežti keleivius ir prekes, visai nevažiavo. Labai blogai prižiūrėti garvežiai, todėl jie nuolat genda kelionėje. Paskutiniu metu kelionėje sugedo 40 garvežių.

PRAGYVENIMAS

Algos Lietuvoje yra žemos. Mokyklos sargas gauna 160 rubl. mėnesiui, mokytojas—600, aukštesnės mokyklos direktorius—1000 rubl. Darbininkas fabriką uždriba 300—400 rubl. „Ministerių“ pajamos visai kitokios: jie gauna aukštus atlyginimus už visokias pareigas, už ministeriavimą, už atstovavimą aukščiausioj taryboj, už savo pareigas partijoj, už straipsnius etc. etc. Jiems yra paskirtas visas štabas tarnaičių, tarnų, šoferių, sekretorių, valdininkų ir be to dar duodamos specialios sumos reprezentacijai, iš kurių neprivalo duot jokios atskaitomybės.

Paprastas valdininkas negali išgyventi iš gaunamos algos. Jis yra verčiamas imt kyšius.

Eiliniai piliečiai, ypač ūkininkai, yra apkrauti nepakeliamais mokesčiais ir vadinami buožėmis.

Buve Užsienių Reikalų Ministerijos Rumai Kaune

(Iš albumo: „Lietuva, Salis Mano Brangioji“)

Nauja našta uždėta ūkininkams, taip vadinamoms „stavkai“, pagal kurias kiekvienas ūkininkas, turįs arklį, kas kelintą dieną privalo atlikti transporto prievolę, kuri kartais užsiima kelias dienas. Dažniausiai ta prievolė susiveda prie to, kad ūkininkai turi pavėžinti į svečius komunistų valdovus arba jų katiušas, ar gabenti „istrebitelių“ būrius. Daug ūkininkų buvo užmušta susirėmimuose tarp gabenamų „istrebitelių“ ir partizanų. Paskutiniu metu „stavkas“ pradėjo atlikti moterys: jos gudriau sugal-

voja pabėgimus. Be to ir partizanai nemėgsta šaudyti moteris.

18 ha ūkio savininkas privalo pristatyti okupantams 3.000 svarų javų, 2.500 svarų bulvių, 250 svarų mėsos, 165 kiaušinius, pusę svaro vilnų nuo kiekvienos avies ir 700 sv. šieno. Kai jis patiekia tas normas milicininkai ragina jį atlikti „savanoriškus“ pasižadėjimus, duotus valstiečių kaž kuriame negirdėtame mitinge.

Kai javiai būna iškulti, partijos „aktyvistai“ tuoj paima sau visus grūdus, nekreipdami dėmesio į tai, ar pasilikis kas nors ūkininko šeimai maistui ir sėklai.

Kas kelinta savaitė ūkininkai yra prievarta išvaromi kirsti mišką. Kai jiems užduota norma būna iškirsta, jie keletai dienų paleidžiami namo, įsakant, kada jie turi grįžti atgal nukirstą mišką pakrauti ir nugabenti nurodyton vieton. Visą laiką jiems yra prikaišiojama, kad jie yra buožės.

Bolševikų spauda pilna aprašymų apie „buožių“ nuteisimą, kurie nepristatė reikalaujamų produktų kiekių. Nelaimingų ūkininkų neištesėjimai vadinami sabotazu. Spauda džiūgauja iš ziaurių teismo sprendimų iki „laisvės netekimo eilei metų, jų kuklių santeipų konfiskavimo ir iki ištremimo į „kitas Tarybų Sąjungos sritis“, ar už Lietuvos ribų. Tokis dabar skurdas šalyje, kadaise eksportavusioje didelius kiekius javų, mėsos, pieno, vilnų etc. į Angliją ir į kitus kraštus. Miestai ir bažnytkaimiai dabar turi išlaikyti daug svetimų valdininkų. Kiekvienas sandėlis, krautuvė, pieninė ar kiekviena įmonė pavirto dabar valstybine įstaiga, prižiūrima visagalių partijos. Visur yra izdininkai, inspektoriai, milicininkai ir visokios rūšies „orgai“—part-orgai (kompartijos steigėjai), komsorgai (komjaunimo organizatoriai), prof-orgai (tariamų profesinių sąjungų kūrėjai) etc. Visi jie yra rusai, nieko bendra neturį su vietos gyventojais. Vis tik lietuviai nenustoja savo jūmorą, pav., kiemsargiai vadinami komsorgais.

VIS NEAISKI PADETIS

Ginkluotas pasipriešinimas bolševikams Lietuvoje kiek sumažėjo, kovų taktika pasikeitė. Okupantai deda visas pastangas lietuvių kovą dėl nepriklausomybės paverst naminiu karu. Taip pav., sumobilizuoti vietos gyventojai įmaišomi į bolševikų būrius, siunčiamus prieš partizanus. Iš antros pusės sukilėliai uždėda sunkias palau-

das tiems, kurie parsisamdo rusų tarnybai ar stoja į komunistų organizacijas.

„Ministeriai“ yra rusai ir „kabineto“ posėdžiuose vartojama rusų kalba. Lietuviškai nekalbama MVD/ministerstvo vnutrennich diel, pakeitusi NKVD/ nei MGB/buvusi NKGB/.

Liaudies komisarai dabar vadinami ministeriais. Kai kurie jų dėvi puošnias uniformas. „Kabinetas“ reziduoja Vilniuje, Ciurlionies gatvėje, namuose kur anksčiau Gestapo viešpatavo. Paleckio rūmai griežtai saugojami. Lietuvos geležinkelioose teliko vos du lietuviai konduktoriai. Ten visas personalas išimtinai sudarytas tik iš rusų. Visa korespondencija nukreipiama per Maskvą. Daugelyje provincijos vietų panaikinta pašto įstaigos. Gaunamas paštas eina per vietos tarybas, kurios vietojė laiškus išdalina per savo igaliotiniui, pažįstančius kiekvieną gyventoją. Susisiekimai paštu yra labai lėta operacija, nės laišškai ilgai išguli valstybinėse įstaigose.

Nuo 1946 m. birželio mėnesio Rusijos siena atidaryta, išskyrus Maskvą, Leningradą ir kai kuriuos kitus miestus. Traukiniai perpildyti, keleiviai miega ant aslos ir ant vagonų stogų. Laukiamieji kambariai stotyse prikimšti žmonių, sėdinčių ant aslos. Prieš bilietų langelius stovi ilgiausios eilės, keleiviai kartais po keletą dienų laukia bilieto. Dažnai kasoje sėdįs rusas neišduoda gražos.

Svetimšalis, grįžęs pro Berlyną iš Rytų, pasakoja, kad Vokietijoje jis tik vienoje stotyje pastebėjęs raudonosios armijos uniformas. Lietuvoje kiekviena stotis esanti prigrūsta raudonarmiečių ir MVD vyrų. Jų apranga menka ir išvaizda pusiau alkanų žmonių. Tuomi turbūt aiškinami ir raudonosios armijos plėšimai vietos gyventojų tarpe.

MVD įsteigė mokyklą Kaune buv. Finansų Ministerijos rūmuose. Mokiniai joje beveik išimtinai rusai. Rusų kalba yra priverstinis dalykas mokyklose ir gimnazijose. Universitetų studentai turi išlaikyti rusų kalbą egzaminus iš „leninizmo-marksizmo-stalinizmo mokslo“.

Daug rusiškų „poselenų“ buvo atgabenta į Lietuvą, tačiau jie ar pabėgo atgal į Rusiją, ar susitelkę Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje. Partizanų veikla galutinai sugadino jų laimingą gyvenimą svetimoje žemėje. Išsilaukę jie tik Rokiškio—Zarasų plote, kur iš senesnių laikų buvo di-

desnis rusų kolonistų skaičius, ir Klaipėdos srityje. Idomu pažymėti, kad Klaipėdos kraštas dabar pasidarė ir deportacijos vieta smulkesniems prasikaltėliams.

SUSMUKUSI
KOOPERATYVŲ
VEIKLA

Sovietiniai kooperatyvai niekuo nesisiskiria nuo valstybinės prekybos. Jie pajungti partijos reikalams. Kooperatyvų vardas paliktas tik narių ir jų žvejojimui, nes į kooperatyvus turi dėtis visi. Dabar tarybinė spauda skundžiasi, kad kooperatyvų veikla yra visai susmukusi. „Tiesa“ kooperatyvų veiklą miestuose taip apibūdina: „Pastaruoju metu miestų kooperatinės prekybos reikalai visai pašlįjo. Per antrąjį šių metų ketvirtį vartotojų kooperacija pardavė miestų gyventojam tris kartus mažiau mėsos, negu per pirmąjį ketvirtį, o kiaušinių, žuvies ir pieno produktų beveik visai nėpatiekė. Planais paliko naujų parduotuvių įrengimo planai. . . Respublikos sostinėje vietoje šešiolikos parduotuvių, įsteigta tik šešios, o Kaune—7 vietoje 16 ir viena užkandinė vietoje numatytų septynių. Įsteigtosios parduotuvės tebėra tuscios arba tiesiog uždarytos ištisomis dienomis. Parduotuvių tarnautojai, vedėjai ir agentai dykai gauna atlyginimą.“

„Tiesa“ belika prisipažinti, kad tų parduotuvių vedėjai yra atvežti rusai.

NEGRIZKIT NAMO:

(Laiškai iš Latvijos)

„... Praneškite tai šeimai, kad jie negrįžti namo. Mes gyvenam baisaus teroro, žmogžudysčių, plėšimų, kanikinimo ir deportavimo režimą.“

„... Jeigu galite, sakykite visiems, kurie tik gyvena ne Latvijoje, kad negrįžti čia. Netikėkit bolševikų melams: repatrijuodami žmonės jie nori gauti nemakamų vergų, kad paskum galėtų, jog tik darbo liaudies entuziazmas leido įvykdyti jų garsų penkmečio planą, pagrįstą nekaltų, mirtinai badaujančių žmonių kančiom, krauju ir prakaitu.“

„... N., prižęs iš užsienių namo, buvo sumintas kartu su žmona, jų maži vaikai palikti likimo valiai.“

„... Kaip matot, aš tiesiogiu keliu pasiekiau Latviją, tą savo žygį nežinau kaip beatgailėti. Nors tebesu laisvas, bet čeka jau kelis sykmane tardė. Vietoj paso man teišduotas paprastas leidimas; iš miesto išvykti man uždrausta. Taip yra ir su visais kitais. Ypačiai nepatikimais laikomi iš svetur grįžę žvejai. Jiems neleidžiama iš p.laukti į jūrą.“

„... N. N. (21 mt. amžiaus) su kitais 20-čia latvių jaunuolių prašėsi repatrijuojami į Latviją, bet čekistai visus juos išgrūdė į Rusiją. Daugelis jų jau mirė badu arba nuo teroro. N. N. labai apgailėstauja savo žingsnį ir išpėja kitus svetur esančius latvius negrįžti.“

Kitame laiške, gautame š.m. balandžio m., rašoma:

„Netikėkit agitaciniais melais, sakykite kiekvienam gyvenčiam užsieny dabar negrįžti. Mes gyvenam klaukiam terore. Mes kasdien esam žudymų ir trėmimų Sibiro vergijon liudininkai“. Jie netgi prašo nerašyti Latvijoje pasilikusiems: „Nerašykite nei mums, nei išvežtiesiems į Sibirą. Laiškų gavėjai iš panagių tardomi ir kankinami, o po to perkraustomi į kitas vietas ir net

(Perkelta 8 pusl.)

Tel: CH. 5020

Dr. Leon Carpentier
DANTISTAS

Daro peršvietimus (X-Rays)

2540 SHERBROOKE EAST, MONTREAL

(Ant Frontenac Kampo)

Antanas Matulis

FISH & CHIPS

7682 EDWARD STREET
VILLE LA SALLE

DEMESIO

Jeigu norite apdrausti namą, baldus, automobilį, langus, biznį, gyvastį ir t.t. Prašau kreiptis žemiau pažymėtu antrašu, kur gausite TEISINGĄ ir SAŽININGĄ patarnavimą.

Albertas J. Norkeliūnas

GENERAL INSURANCE

405 Transportation Bldg. — 132 St. James St. W.

OFISO — Tel.: PLateau 1871

PER NEISARTUS DIRVONOS

Marija Aukštaitė.

Montrealiečiai pavieniai išsikalbėję, posėdžiauja ir šaukia K.L.T. masinį susirinkimą, pasikviečia Torontiečius ir gerb. Konsulą Grant-Suttie, kad padėtų mums susitvarkyti perimant Centrą ir "Nepriklausomos Lietuvos" redagavimą.

Tokių žygių, išėjimų į naują gyvenimą. Centro pirmininko vairą susirinkimas patikėjo p. A. Navickui, "Nepriklausomos Lietuvos" redakcijai — pavedė mums su p. Jonu Yla.

Jeigu nevargintu, Mielas Skaitytojau, norėčiau papasakoti, kaip mes pradėjome pirmus "Nepriklausomos Lietuvos" žingsnius Montreale.

Perėjus man vyriausios redaktorės pareigas, tuoj kviečiau posėdį prašydama atvykti redaktorių p. Joną Ylą, p. Vyt. Širvydą ir kitus plunksnos bendradarbius, kad sutvarkius redakcijos darbus, kad pasidalinus paruošimu medžegos užtęstam "Nepriklausomos Lietuvos" leidiniui.

Posėdį šaukiau į parapijos salę po dienos darbų vakare 8-tą valandą, tikėdamasi, kad tuo laiku bus mums visiems patogiu. Bet atėjus su sūnum Algirdu išlaukė arti dviejų valandų, ir tik sulaukė vieną p. Joną Ylą, daugiau nieks nepasirodė.

Apytamės salės šėšėliuose svarstėme kas dabar bus? . . . Neturim nieko. Nėr popierio, nėr mašinų, neturim rašytojų nė korespondentų, žodžių nieko!

P. Jonas Yla taip ir sako:

— Aš nė joks redaktorius! Aš nežinau ką pradėti! Jeigu niekas neatėjo, tai ką čia mes? . . . Einu. . .

— Palaukit, ponas Yla! — raminiu

jį, o pati širdyje verkiu ir virpu. — palaukit, kaip nors susitvarkysim. . . Jūs tik straipsnelį paruoškite. Aš bandysiu . . . be nieko! (māt memografinė mašina ir rašomoji dar ilgai buvo neatsiūstos iš Toronto).

— Tu sūnau, Algirdėli, būsi administratorius. — kreipiuosi į mokslėivį sūnų.

— Administratorius? . . . Kad čia nieko nėra administruoti.

— Palauk sūnau . . . atsiųs Torontas knygas ir skaitytojų sąrašus, o tuo tarpu, — paruošk man piešinėlį. Kuklų ir prastą . . . pavaizduok apleistus dirvonus ir prisegiok dagių . . .

tai bus prie mano įžanginio straipsnio. — Mamytė, žinote, kad aš nedailininkas. Na tiek, bandysiu.

— Mes visi tik praktikantai — jį drąsinu. Pradžiai bus gerai tas, kas bus. — ir einu iš salės žemės nematydamas, ašaros semia akis, sprangina žodžius. Su p. Yla atsivėsinam nelineksmi ir susirūpinę.

Jau ir aušra, dar vis akių nesumerkiu. Išsisiūbavo mintys, liejasi sielų pasiryžimas. Susiriečiau lovoje arti lango, ir mėnuliui tviskant traukiu paišelį — ruošiu įžanginį ir pirmą straipsnį "Nepriklausomai Lietuvai": — Parašiusi straipsnį — susimąčiau. Kur spausdinsim ir kaip? . . . Reik subėgioti popieria, gal pačiam fabrike bus prieinamiau? . . .

Tuo tarpu išblanko diena, pro violetinius ir rausvus debesų klotus kilo saulė, tekėjo ir mums laimingos viltys dėl "Nepriklausomos Lietuvos" klestėjimo.

(b. d.)

tojus mes rasime sugrižę savo sodybose. O, kad Lietuvon dabar tokie asmenys "emigruoja", galima spręsti iš "Tiesoje" skelbiamų pareigūnų pavardžių.

Tokių juokingų svaisčiojimų pasi-taiko ir daugiau. Perša ukrainietes, giriasi, kad "pažangieji" atvykusių Dy-Pukų išbirti atvažiavo nuosavais automobiliais (neiko sau "proletarai") ir t.t. Mes tikimės, kad p. "draugas" Mork. "taoetine literatūra" mus remis ir toliau.

Šiaip mūsų dienos slenka normalia vėže. Ryta keliame, vakare gulame, lipdome kordą prie kordo, skaičiuojame uždirbtus dolerius ir t.t. Gero vejo! A. Kadaitis

Ontario
1947. 12. 28.

GRAŽIOS KANADOS LIETUVIŲ PASTANGOS

Nors Kanadoje gyvena nedidelis lietuvių skaičius (remiantis Nepriklausomos Lietuvos laikų duomenimis skaičius neperžengia 10.000 ribos), bet paskutiniu metu laiku Kanados lietuvių pastangos atgauti Lietuvai Nepriklausomybę itin išryškėjo. Kanados Lietuvių Taryba su delegacijomis lankėsi Ottavoje, kur klubeno Kanados vyriausybės duris, įteikinėjo memorandumus Lietuvos išlaisvinimo reikalui, prašė vyriausybės, kad išleistų tremtinius į Kanadą, kurie yra pasiūlyti nuo bolševizmo teroro ir priepaudo. Netenka abejoti, kad šie visi apsilankymai atnešė ir teigiamų vaisių, nes Kanada jau pradeda plačiau atidaryti duris tremtiniams.

Yra susidaręs taip pat bendras Baltijos komitetas, pasikvietęs ir kitų tautų atstovus, bendromis pastangomis stengiasi visomis galimomis priemonėmis informuoti Kanados įstaigas kokią žalą neša viską naikinant bolševizmas.

Geriausią susiorganizavę lietuviai yra Montreal mieste. Ten veikia Kanados Lietuvių Taryba, leidžiamas tos tarybos organas — "Nepriklausoma Lietuva". Ten darbuojasi žymiausi veikėjai: tarybos pirm. A. Navickas, kun. Bobinas, rašytoja Marija Aukštaitė, J. Leknickas, A. Narkeliūnas ir kt. Toronto mieste labai aktyvus yra leit. Jokūbynas. Paskutiniu metu laiku jis Amerikos lietuvių spaudoje patalpino atsišaukimą, kad Kanadoje gyvenantieji lietuviai ūkininkai gelbėtų lietuvių tremtinius Vokietijoje ir siųstų afidavitus, nes tremtinių tarpe yra gerų ūkininkų, kurie mielai norėtų įsijungti Kanadoje žemės ūkio darbams. Šis atsišaukimas neliko be atgarsio ir LTBVK pasiuntė jam padėkos laišką.

Gaila, kad ir Kanadoje ne visos lietuviškos pajėgos eina vienu keliu. Pavyzdžiui, Toronto mieste dalis lietuvių yra susibūrę prie komunistinio laikraščio „Liaudes Balsas“, kuris savo skiltyse remia dabartinius okupantus ir yra priešingas dėl Lietuvos laisvinimo pastangų. Pavyzdžiui, vasario mėn. 28 d. numeryje rašo, kad 1941 m. bolševikai vežė masiniai lietuvius į Sibirą tik todėl, kad juos apsaugojo nuo vokiškų kulkų bei vokiškos okupacijos žiaurumų. Sunku pasakyti ar čia padėties nežinojimas ar yra sąmoningas šių neteisingų žinių sklaidymas. Reikia manyti, kad šis savitraštis yra bolševikų materialiniai remiamas, nes leidžiamas spaus-tuvėje, o abejoti reikia ar jis turi daugiau prenumeratorių, kaip „Nepriklausoma Lietuva“.

(„MINTIS“)

LEISTA IVEŽTI VYNUOGIŲ

Nežiūrint draudimo įvežti šviežių vaisių iš Amerikos, neseniai leista įvežti į Kanadą 40-50 vagonų vynuogių. Jos bus parduodamos nustatytomis kainomis. Leistas kiekis sudaro 1/3 firmų ankščiau duotų užsakymų.

PIRMOS KALEDOS CANADOJE

Jau kuris laikas kai naikiname gražiuosius Kanados miškus ir vedame gana primityvų gyvenimą, tačiau iki šio laiko neturėjome progos pamatyti ir stebėti civilizuoto šio krašto gyvenimo. Tad keliolika Mountjoy Timber Co., vyrų, pakviesti vietinių lietuvių, ypač malonios p.p. Sargalių šeimos ir jos rūpesčiu, nuvykome į Timmins'oną, tą aukso miestą, praleisti šv. Kalėdų.

Išpūdžių daugybė. Pirmiausia, juk tai yra pirmos Kalėdos po 10 žmonių, ypač lietuvių tautos, naikinimo ir karo metų; be to, tai pirmos Kalėdos mums naujoje tėvynėje — Kanadoje. Netik malonūs vietiniai lietuviai mus visur mieliai sutiko ir priėmė, bet taipgi gražių staigmenų padarė ir Timmins'o kanadiečiai.

Gražioje Kūčių Vakarienes nuotai-koje stebino mus visus p.p. Sargalių malonus mūsų priėmimas ir jų vaišingumas; už ką mes esame ir būsim Timmins'e radiofono pijanistės ponios Jeanne Larcher, mums visai nepažįstamos šeimos, dėka ir kvietimu pas juos, buvome pristatyti Timmins burmistrui, policijos vadui bei spaudos atstovams. Ta staigmena ir p.p. Larcher šeimos parodyta mums simpatija ir vaišingumas mus labai sužadino. Po tiek metų iškėsto pažeminimo ir tremties pasijutome, kad ir mes dar žmonės esą. Timmins'o vadovaujantieji asmenys kuo maloniausiai mus sutiko, sveikino atvykus Kanadon linkėdami geriausios sėkmės įsikuriant šioje laisvųjų šalyje.

To malonaus pobuvio ir susipažinimo proga ponias Larcher palinksmo mus savo virtuoziška ranka, paskambindama pijaninu, o mes atsakydami — savo lietuvišką dainą. Ypatingai

malonaus dėmesio kanadiečių tarpe susilaukė mums visiems gerai žinomas, dabar miškininkas, kolega A. Narbutas, padainuodamas solo ir pagrūd-damas akordionu.

Besisvečiuojant Timmins'e teko pergyventi ir dar labai įdomių ir jaudinančių nuotykių. Kiakuriems iš mūsų, bevaikščiojant Timmins'o gatvėmis ir besijudaujant akį pritraukiančiomis vitrinomis, teko būti sustabdomi nepažįstamų kanadiečių, kalbinami, apibieriami įvairiausiais klausimais, stebimasi mūsų išvaizda ir t.t., mat kanadiečiai buvę visai kitoki D.P. vaizdą susidarę. Jų nuomone D.P. esą mažičiai ir sumenkę žmoneliai, o čia pamatė raudonus ir žvalius vyrus (vis-tik kanadiškas maistas veikia neblogo). Toks susitikimas ir pasikalbėjimas taip paprastai nesibaigėdavo. Tą "auką" pačiupdavo už rankos, jei kam iš mūsų pristigdavo angliški žodžiai pasiaiškinimui, vedavosi į savo namus ir ten vėl prasidėdavo klausinėjimai ir . . . nepaprastas vaišinimas. Tokių staigmenų pasitaikė gana daug, o juk tai yra tikrai malonūs ir jaudinantys įvykiai, kuriuos mes buvome senai pamiršę ir nuo jų atpratę; jie bus mums visada malonūs prisiminti kaip charakteringiausi šio krašto humaniškumo pavyzdžiai.

Už šias šventes esame dėkingi visiems vietiniams lietuviams, ypač p.p. Spargaliams ir visiems kanadiečiams parodysiems tiek jautrios širdies.

Kostas Lukošius

**SKAITYKITE IR
PLATINKITE
"N. LIETUVĄ"**

NUO ABI-TIBI-RIBI...

Keliolika vyrų nuo Abi-Tibi-Ribi pakrančių nuoširdžiai sveikina naująją "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ", linki geros sėkmės ir kartu džiaugiasi, kad pagaliau "L.B." savo etiketę "Vienintelis lietuvių laikraštis Kanadoje", galės paleisti pavėjui. . . Rytų link.

Mūsų gyvenimo sąlygos nė kiek nesiskiria nuo visų kitų miško stovyklų. Turime savo vargus, džiaugsmus ir rūpesčius. Ankščiau firma mums buvo užprenumeravusi "L.B.", bet dabar mes jo jau nebegauname. Gaila. Tenka pasakyti, kad susidomėjimas juo buvo labai gyvas. Gyvenimas puslaukinėse sąlygose turi savų trūkumų ir "L.B." mums praverė kaip toaletinis popierius. Atsiprašau už atvirumą, bet žmogus juk ne višta. "L.B." siuntinėjimui sustojus, susidarė nekokia padėtis. Nėr į ką priešpiečius susivinioti, nei ką būdelėje pakabinti. . . Ši kritiška padėtis staiga pagerėjo, nes vienas vyrukas, turįs raudonausi broliuką, gavo didelę siuntą šios, mums taip reikalingos, "literatūros". Kiekvienas spausdintas lietuviškas žodis pas mus yra gerbiama ir branginama, tačiau šiai siuntai, kaip ir "L.B." buvo padaryta išimtis ir ji tapo paleista apyvarton.

Šitokių būdų iš tikrai mizerno mizerijos Mizaros "romano" "B. GAVELIO KLAIDA", beliko tik verseliai. (Per kietas popierius). Kartais pasitaiko ir labai linksmy kuriozų. Netikėtai buvo atrastas Pruseikos atvaizdas. Kilo ginčas, kas turi juo pasinaudoti, nes kiekvienas į jį reikšė savo pretenzijas. Kivirčas tapo išspręstas burtu keliu ir laimingasis, išsiplėšęs, "pagarbiai" suglamžė ir nudumė. Daugiau "didžiųjų vadų" portretu "draugai"! Tai sukelia savotišką moralinį pasitenkinimą. Netikslu būtų pasakyti, kad mes tos "literatūros" neskaitome.

Priešingai, prieš vartojimą ji būna visa perskaitoma. Tenka pripažinti, kad be pasibiaurėjimo, ji mums su-

kelia ir kitokių jausmų. Pykčio, juoko ir pan. O juoktis tikrai yra iš ko. Pav. "Laisvėje" vienas "draugas" ar draugė rašydamas-ma apie Brazilijos lietuvių gyvenimą, kartu "filosofuoja" kodėl dabar iš Lietuvos nebėra jokios emigracijos ir aiškina, girdi, dabar visi Lietuvoje turi užtenktinai darbo, gerą gyvenimą ir savo kaulus prieš "tėvelio" saulutę gali "šildyti" kiek tik jiems patinka. Nereikia be Brazilijos. Viskas būtų tvarkoje, jei ta "saulutė" nebūtų per karšta. Per vienus metus ji mus taip "sušildė", kad mes geriau pasiryžome badu pastipti Vokietijoje, negu dar kartą joje "pasišildyti". Emigruotų visa Rusija, jei galėtų, bet kagi veiks N.K.V.D. ir Kompartija vienos likusios. "Gaila" jas palikti. Tos dvi "sesutės" taip pasirūpino, kad pro geležinę uždangą nė žiurkė neišlystų, o apie emigravimą už jos ribų žmoneliai nė pagalvoti nedrįsta. "Draugas-e" taip pat klysta tvirtindamas-a, kad niekas iš Lietuvos nebeemigruoja. Ne tiesa "draugai"! Iš Lietuvos dabar "emigruojama" daug didesniu mastu negu prieš karą, tik žinoma ne į Braziliją ar Kanadą, bet į Kazachastaną, Be-gistaną ir dar, vėlniai žino kur, už Uralo. . . Be to tenka pabrėžti, kad "emigracija" iš Lietuvos į aną Pasaulį (pas Abromą) yra pati gausiausia. (Provienskiški stovykla, Rainiai ir kt.) Savaimė aišku ši "emigracija" vyksta "truputi" kitokiomis sąlygomis, kaip kad jus emigravote. Užkaltauose gyvulinuose vagonuose ir su "garbės" sargybonis. 1941 m. birželio 14-15 dienomis mes visi turėjome progos visą tai savo nuosavomis akimis matyti. Ne vieno mūsų, o gal net ir iš jūsų, tėvai, broliai, seserys ir kitokie giminačiai, tokiu būdu, išvyko Sibiro taigų "kolonizuoti". Taip pat dabar Lietuva sušilaukia ir daugybės emigrantų. Daugiausiai emigruoja kirgyzai, uzbekai, kalmukai ir kt. jiems panašūs kacapai. Dievas žino, kokius gyven-

JONAS JACKUNAS Pool Room

2078 FRONTENAC ST.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO VYČIU SKYRIUS

Š.M. sausio mėn. 31 d. 8 val. vakare ruošia pirmąją iškilmingą metinę vakariene

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti parapijos sventainėn, kur apart skaniu valgiu su gėrimais bus linksmi šokiai. Vakarienes pelnas skiriamas sporto reikalmams.

K. L. V. VALDYBA

FR. 5054

Jonas Andrukaitis

EPICIER
Biere - Porter

GRÓCER
Beer - Porter

Open every night for Beer only
Ouvert tous les soirs avec livraison

1442 LAFONTAINE ST.
1730 FRONTENAC ST.

PAIESKOJIMAI

Žemiau išvardinti asmens arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti "Nepriklausomos Lietuvos" redakcijon.

—Narvilienė (Bernitaitė) Julė, Kuliu v. Pazvelsių km.

—Kačio Jono, žagarės v. Veršių km.

—Šlivinskas Juozas, Šlivinskaitė (Radzevičienė) Ona, Alviato v. Uosiu km.

—Užbalis Apolinaras, Jonišio v.

—Čiplys Juozas, Ramygalos v. Mašiokių km.

—Kuodys Jurgis, Ramygalos v. Žudzių km.

—Linkevičiūtė Pranciška, Vabalninkų v. Škamarakų km.

—Vaišulėnaitė Akvilija, Vabalninkų v. Vileiškių km.

—Končiū Vladislavo ir Petro, Plungės v. Gaižupių km.

—Macijausko Stasio, Raseindos v. Zuveliškių km.

—Grublevičius Juozas Četų km.

—Kleiza Juozas, Gyvių km.

—Čiužauskas Klemensas, Patilčių.

—Ramanauskaitės (Kaminskienės) Natalė, Rėkaviškių km.

—Petrulio Petro, Kupiškių v., Paketurų km.

—Gustainio Kazimiero, Griškabudžių v. Bliuviškių km.

—Šumskaitės Elzbitos Pakruojos v. Kapčiūnų km.

—Lipskienės (Vaitkevičiūtės) Kristinos, Kuršėnų v., Mėsėdų v.

—Korzakienė (Vaitkevičiūtė) Gene, Kuršėnų v. Mėsėdų dv.

—Vozbutaitės Liudvina ir Antanina, Kuršėnų v., Mėsėdų km.

—Jodrevičio Jono, Leliūnų v.

—Kleiza Kazi, Veivėrių v. Tarputiškių km.

—Babonas Bovilas, Girkalnio V., Juodkėnų km.

—Meškauskų Kazimiero ir Vinco, Jurbarko v. Antkalinškių II km.

—Bendžiūtės Petronėlės, Jurbarko v., Pantvardžių.

—Paskevičių Juozą Kudirkos Nau miestyje Dariaus-Girėno gatvėje.

—Šešnickų Benedikto ir Emilijos, Vegerių v. Mažeikių aps.

—Sosnausko Juozo, Žeimelio v. Gelčių km.

—Baniulienė Anelė, Zelsvos v. Umergės aps.

—Senkus Kazys, Kazlų v. Naudžių km.

—Zienius Kazys, Pažaislio v. Salomenkos km.

—Bajorinas Stasys,

—Stulginskienės (Pilypaitės) Marcijonos, Tauragės v. Pakalpokio km.

—Liutkevičių Jono, Liudvinavo v., Statinskių km.

—Žilinska Vincą, Paežerių v., Šunskų parapijos.

—Dzenkaitytės-(Gincevičienės) Magdalenos, Vilkaviškio mst.

—Renkico Roberto, Raseindos v. Kalnų km.

—Evaltas Naujis, (EVAID Neu), Girininkų km. Tauragės aps.

—Žemaitienės Eva.

—Jonas J. Nijola Petronėlė, atvykusi spalio mėn. iš Vokietijos.

—Pokevičių.

—Tumėno Prano.

—Sinkevičiūtės, Prienu v., Mrielčių km.

—Tamošaičio Vinco, Geistarų v. Senkelaičių km.

—Dienas Jonas, Gartininkų v., Urvinų km.

—Kleinas Martynas.

—Bagdonas Jokubas, Gartininkų v., Pasiksnų km.

—Aušra Jonas, Naumiesčio v., Zogačių km.

—Bulsė Mikas, Degučių Bažnytkaimio Naumiesčio v.

—Graičiūno Kazimiero Pandėlio v. Spiegių km.

—Griška Antanas, Pakuonio v., Girininkų km.

—Grigaitė Doma, Salantų v. Imbarės km.

—Pakalni Antana, Utenos v. Bandališkių vkm. b.d.

PARODYTAS NUOSIRDUMAS NESA VAISIUS

Mums karo pabėgėliams, laimingai pasiekus laisvosios Kanados žemę, yra keista, kad trijų metų gyvenimas Vokietijoje mus gerokai pakeitė. Tenai mes neturėjome netik Tėvynės, padoresnės aprangos, sočiau pavalgyti, bet kai kurie neturėjome nei širdies. Mes, kiek vėliau atvykusieji, gerai prisimename pirmuosius tautiečius išvykstant į Kanados miškus. Kai kur, tiesa, bendruomenių vadovai suprato momento svarbą ir išvykstantiems surengė jaukius atsisveikinimo pobuvius. Bet buvo ir vietovių, kur, jau nekalbant apie nesuruoštas išleistuves, nebuvo duota net susisiekimo priemonė vykstant į surinkimo stovyklą. Prisimenant pirmuosius išvykstančius, tą patį galima pasakyti ir apie tuos, kurie savas stovyklas Vokietijoje aplėdo lapkričio — gruodžio mėn. Nebuvo jokio pasikeitimo: rūpestingieji stovyklų vadovai, suprasdami kiek tai būtina ir gražu atsisveikinti su atsiskirėniais tautiečiais, savo padarė ir toliau. O buvo stovyklų, kur vadovai tuo reikalu nebuvo užinteresuoti ir nieko nepadarė.

Dabar jau matome iš to išplaukiančius pirmuosius reiškinius: Bambergio stovyklos vyrai iš savo kolonijos žmonių patyrę nuosirdų atsisveikinimą, prieš kurį laiką bendruomenės klebonui pasiuntė laišką prašydami nurodyti jų neturtinguosius. Gavę atsakymą, bendrais ištekliais, pagal nurodytus adresus tuojau pasiuntė po „Care“ pakietuką. Sekant šiuo gražiu pavyzdžiu buvo tartasi ir tarp kitų vyrų,

bet čia pasirodė labai nevienodos nuomonės. Paminėjus tai scheinfeldiškiams (buv.) jie tik ranka numojo. „Užtenka sako“, kad jie atvykstančius sportininkus vaišingai priima, o mes ne sportininkai ir jiems visai nerūpime“. Girdint panašias mintis, kiekvienam antram lietuviui darosi skaudu ir nyku, kad vos atsikyrę nuo savo bendruomenės, taip nemaloniai ją prisimename. Bet įėjus į jo padėti, kada ima pasakoti apie paskutines dienas stovykloje, apie surengtas „išleistuves“, kada išvažiuojantiems, net aštuonioms asm. stovyklos vadovybė pagailėjo duoti mašiną, kada lietuviui lyjant, dengtame vokiečio (savo pinigais išnuomoto) sunkvežimyje teko net 50 km. važiuoti, darosi dar nykia.

Atvirai kalbant, jeigu mes ten savųjų tarpe kai kurie neturėjome širdies, tai čia, tolimoje Kanadoje ypatingai jautrūs tapome Kiekvienas gražesnis prisiminimas atsineštas iš netolimos praeities kiekvienas nuoširdesnis žodis pasakytas gerojo prieteliaus tokie mieli ir brangintini dabar. Ir atvirkščiai. Nepatyrusiems nieko malonesnio, prisiminus artimą praeitį tyki širdgėla suspaudžia krutinę ir nesinori nieko, nieko galvoti apie trijų metų vargą Vokietijoje ir ten likusius savuosius.

Dėl to gal netektų per daug stebėtis ir dėl mūsų naujosios išėvijos įvairių nuotaukų ir nevienokio prisiminimo likusiųjų atžvilgiu.

Sig. Mešk.

DEL BENDROS BALF VEIKLOS

BALF buvo įsteigtas lietuvių tautos pražūties pavojaus valandoje. Karui pasibaigus, pasaulio nelaimės ir lietuvių tautos vargai nesibaigė. Priešingai — lietuvių tauta likos paversta, tūkstantčiai jos geriausieji, gelbėdamiesi nuo mirties, pateko tremtinių būklėje. Lietuviai tremtiniai tebevargsta, mirtis ir ligos juos tebeskina. Badas, alkis ir šaltis juos tebesilpnina.

BALF yra jų vienintelė viltis paguodai, pagalbai. BALF pinigines ir daiktines dovanas — nėra tikrai dovanos. Tai dvasios stiprinimas, amžiaus ilginimas.

Kilnų šalpos darbą dirbant, visos Amerikos lietuvių patriotinės grupės visuomenėje, per spaudą, radiją ir kitaip. Tiek didžioji spauda, tiek radijas, tiek didžiosios šalpos organizacijos minėte minėjo ir tebeini kenčiančios lietuvių tautos vardą.

Turėdamas visa tai minty, BALF Seimas, 1947 m. lapkr. 5 ir 6 dienomis New Yorke, dabartinio pasaulio sostinėje, nutaria ir pageidauja, kad BALF prieteliai stengtųsi išsipareigoti veikti sekančiai:

1. Stiprinti BALF skyrius, įtraukiant į juos kodaugiausia narių;
2. Steigti BALF skrius tose vietovėse, kur skyriu dar nėra;
3. Tęsti nuolatinį drabužių, avalynės, medikamentų, mokslo reikmenų ir kitokių gėrybių rinkimo vaju;
4. Rinkti pinigines aukas visu nuoširdumu, kad būtų galima ir įmanoma ko didesniai skaičiai lietuvių tremtinių, ypač jų vaikų, pagelbėti.
5. Praveisti viešas rinkliavas (Tag Day), kur tik įmanoma tą padaryti;
6. Prašyti visus BALF narius ir lietuvių šalpos darbo rėmėjus metuose paaukoti nemažiau vienos dienos uždarbį kenčiančių lietuvių gerovei.
7. Dėti visas pastangas, kad BALF būtų nesugriauamas tiltas, jungiantis visus kilnaširdžius žmones — lietuvių ir kitataučius — didžia-

jam lietuvių tautos gelbėjimo darbui.

8. Pagelbėti naujai atvykstantiems lietuviams įsikurti, kad jie būtų naudingi šios šalies gyventojai ir sėkmingi savo brolių nelaimėje ir tremtyje gelbėtojai.

PASIRUOSIMAI VASARIO 16 TOSIOS SVENTEI

30 — ties metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvėms paminėti Montrealio lietuvių aktyviai ruošiasi. Tam reikalui, iš visų patriotinių lietuvių organizacijų sudarytas komitetas. Kadangi šiais metais 16-toji išpuola pirmadienį, tai minėjimas ir iškilmės bus atkeliamos į 15-tą vasario-sekmadienį. Šiai dienai Lietuvių Centro Taryba numato:

- 1) Prašyti Kanados centr. radiofoną leisti praveisti lietuvišką programą.
- 2) Prašyti Kanados bažnytinę vyriausybę, kad sekmadienio pamoksluose visose bažnyčiose būtų paminėtas Lietuvos dabartinis pavergimas,
- 3) Visiems Kanadoje išeinantiems laikraščiams išsiuntinėti aplinkraščius su paaiškinimais apie Lietuvos bylą.
- 4) Paruošti atatinamas rezolucijas visiems Lietuvą tebeprispažįstančių valstybių Prezidentams ir užsienio reikalų ministeriams.

PAMINEJIMAS MONTREALIO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Ruošia K.L.C. Taryba talkininkaujant visoms lietuvių patriotinėms organizacijoms.

Programa

- 1) 15 — tą vasario — sekmadienį iškilmingos pamaldos Lietuvių Katalikų Bažnyčioje. Dalyvauja organizacijos su vėliavomis.
- 2) 1 val. p.p. Parapijos šventainėje

IS VINIPEGO PADANGES

Kaip ir kiekviename didesniame Kanados mieste, taip ir Winnipege auga naujai atvažiuosiu lietuvių skaičius. Kalėdų šventėse atvažiuosius lietuvių surengė pirmąjį lietuvišką dainų ir tautinių šokių vakarą. Gal pirmąjį kartą lietuviškos scenos menas ir mergaičių tautiniai rūbai sužavėjo winnipegiečius neužmirštamai.

Jei lietuviškas menas šiandien ir Lietuvos vardas plačiai žinomas Winnipego mieste, tai nuopelnas priklauso naujosios lietuviškos, paaukavusioms savo poilsio valandėles paruošiant puikią programą.

P-lės Arija KLEVINAITE, GENE RAMANAUSKAITE, DZEJA KLEVINAITE JANINA VANAGAITE, PETRONELE NARKEVICIUTE, MILDA ŠEŠTAKAUSKAITE, ALDONA ŠEŠČLAITE, IR DANUTE JONIKAITE, didžiosios programos vykdytojos. Akkordionu pagrojo p. J. Janušauskas, pranešinėjo p. Paliūnienė-Joniškytė.

* * *

Ir čia lietuviai komunistai pradeda išsiginti savo tikrojo vardo. Paklausus atsako arba „progresyvas“ arba „kultūrininkas“. Mat komunisto vardo ir čia gėdisi. Gal ir teisingai, bet mes žinome, kad ateis diena, kada dar daugiau paaiškės komunistų broliūdiški darbai, tada jie gėdysis ir „progresyvio“ vardo.

* * *

Ir čia pradėdama daugiau kalbėti apie nepolitines Lietuvių Tarybos Skeyr. steigimą. Organizacijon turėtų įstoti visi tautiečiai, kam rūpi Lietuvos laisvinimo idėja. Kaip ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose gražiai veikia įsteigti skryiai, taip ir Winnipege atsiras iniciatorių neatsilikti.

Pranas K.

**Remdamas "N. Lietuva"
Prisidedi Prie Lietuvos
Laisvinimo Darbo**

I KANADOS LIETUVIŲ VISUOMENE

Lietuviai tremtiniai Europoje, o ypač Vokietijoje, laukia iš savo giminių, draugų, pažįstamų ir visos lietuvių visuomenės visokių paramos. Jiems trūksta rūbų. Jie badauja. Jie negali ir nenori grįžti į rusų pavergtą Lietuvą, bet ir nemato jokios ateities sugriautoje Vokietijoje.

Užtat pagelbėkime jiems kuo kas galime. Siųskime jiems maisto, rūbų. Duokime jiems affidavitus, kad jie galėtų čia atvykti. Paieškokime jiems darbavietų, kurie sutiktų bent pasirašyti kvietimus, nes išlaidų apmokėjimas daugeliui lengviau išsprendžiamas. Visa tai nelengva organizuoti, bet įmanoma.

Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komiteto Kanadoje įgaliotinis emigracijos reikalams numato teikti Tamsoms šiuos patarnavimus:

1. Informacija apie emigracines įstaigas, įvažiavimo tvarką, istatymus ir t.t.
2. Tarpininkauti susirašinėjimui su valdžios įstaigomis dėl tremtinių atkvietimo.
3. Užpildyti blankus tremtinių atkvietimui, jeigu kas to negali arba nenori padaryti artimiausioje emigracijos įstaigoje.
4. Rupinsis užmegsti ryšius su atitinkamomis Kanados žemės ūkio įstaigomis, kurios palengvintų surasti ūkininkus, galinčius pagelbėti tremtinių atkvietimui ir apie tai informuos suinteresuotuosius.
5. Darbui plečiantis ieškos affidavitų davėjų lietuvių ir kana-

diečių tarpe, tačiau pirmoje eilėje tiems, kurie turi giminių galinčių jiems apmokėti, bent kelionės išlaidas.

6. Persiųs standartinius arba pagal pageidavimą maisto siuntinius Tremtinėms Europoje, jeigu kas to negali padaryti pats.

7. Tarpininkaus žodynų, vadovelių, angliškos propagandinės ir kitokios literatūros išrašymui iš Vokietijos ir kitų kraštų.

Kadangi visiems tiems darbams vykdyti jokių lėšų nėra, o be jų nieko neįmanoma padaryti, tai už tuos patarnavimus bus imamas nedidelis atlyginimas.

Visi lietuviai ūkininkai, žemės ūkio ir kitų verslų darbininkai, kviečiami nuoširdžiai padėti, ypač affidavitų davėjų ieškojime. Norinčių atvažiuoti tremtinių tarpe yra visokių specialistų, įvairios šeimininės padėties (vedusių, viengungių) ir visokiausio amžiaus. Kai kuriems giminės Amerikoje sutinka apmokėti kelionę ir duoti visas garantijas, jei tik kas suteiktų teisę kviesti. Užtat tinkamų kandidatų galima rasti bet kuriam darbavietui.

Imdamasis šio sunkaus darbo tremtinių labui, kurį tenka dirbti tik atliekamu laiku po darbo imonėje, as laukiu visokeriopos lietuviškosios visuomenės paramos ir tikios, kad bendromis jėgomis tas darbas bus sėkmingas.

Pr. Rudinskas

Igaliotinis Emigracijos Reikalams.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas

Leidžia: Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by: Lithuanian League of Canada

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$3.00	Canada	\$3.00
Užsieny	3.50	Other Countries	3.50

REDAKCIJOS ANTRAŠAS

6642 Third Ave., Rosemount, — Montreal 36, Quebec, Canada

ZINIOS IS KANADOS

MONTREAL

Montrealis Didžiausia Lietuvių Kolonija

Jau prieš karą Montrealo miestas apie 5000 lietuvių ateivių. Šiandien, kada naujieji ateivių transportai pravažiuoja pro miesto stotį, veikia visada palieka 50% emigrantų Que. provincijai ir Montrealo miestui. Užtai ne nuostabu, kad šiame mieste lietuvių kolonija yra išaugusi savo skaičiumi gal didesnė negu visas kitas Kanadoje sudėjęs kartu. Gražiai veikė ir tebeveikia patriotinės lietuvių organizacijos: Kanados Lietuvių Centro Taryba, Lietuvių Sąjunga, D.L.K. Vytauto Klubas, Lietuvių Klubas Jaunimas, Vyčiai ir keletas religinio pobūdžio draugijų. Gražiai veikia Lietuvių Katalikų Parapija vadovaujama ilgamečio klebono Kun. Bobino. J. Savickas.

LIETUVIU SKACIUS AUGA

S.m. Sausio 11 d. vėl 126 lietuvių isiliejo į Kanados ūkio ir pramonės darbus.

Kanados vyriausybė siuvėjų priima tiek kiek čia vietos lietuvių randamiems apsigyvenimui butų (kambarių). L. T. G. Komitetas kasdien ieško, rūpinasi patalpų gavimu (pats opiausias klausimas Kanadoje). Jei šiandien Montrealyje apsigyveno pusė šimto siuvėjų su šeimomis, tai didžiausias nuopelnas priklauso p-nų Juškevičių šeimai. Šie lietuvių save užmiršdami rūpinasi tik naujai atvažiuojančiais lietuvių. Malonu, kada didžioji dalis senai gyvenančių lietuvių, nors ir patys susispaudę, bet dar priima, priglaudžia benamius brolius. Kaip pavyzdžiui p. Žižiūnų šeima ir daug kitų. Žinoma, pasitaiko ir tokių, kurie dar nesupranta bedalio žmogaus vargą.

Kanadietis.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

48.1.18. D.L.K. Vytauto klube įvyko metinis šėrininkų susirinkimas. Kaip visada taip ir ši kart komunistai dalyvavo organizuotai.

Gerb. Klubu pirmininkui p. Vilkaičiui perskaičius dienotvarkę, komunistų (progrsyvių) partijos šulas iškėlė sumanymą pašalinti iš salės naujai iš Europos atvykusius lietuvių—klubo

pašalpinės draugijos narius. Žinoma, čia kilo skanaus juoko. Įdomu, kad jo sumanymą teparėmė tik žmonės, kurių fotografijos tilpo neseniai "Liaudies Balse". p., Rudinskui atsakius, seniesiems lietuviams šėrininkams pritarus "sumanymas nebepraėjo". Gal jautriausią vietą komunistams palietė, kada buvo perskaitytas Kanados Lietuvių Centro Tarybos raštas, prašant klubą paskirti atstovus dalyvauti Centro Tarybos rinkimuose. Čia mažieji vadeliai nérési iš kailio. Gerb. Kun. Vilkaičio žodžiai komunistus prislopino, Malonu čia juos pakartoti: "Ar Jūs norėsite ar nenorėsite, naujai atvažiuojant lietuvių D.L.K. Vytauto Klubu aktyviai domėsis ir kiekviename susirinkime stengsis dalyvauti. Mes jau pergyvenę raudonojo komunizmo terorą mes neeisime toliau terorizuoti senuosius dorus tautiečius melagingomis propagandomis.

Kada klausimas buvo pasiūlytas statyti balsavimui, komunistai pradėjo trypti, kelti triukšmą, neva ruošėsi išeiti iš salės. Šis trukdymas ir neprileidimas balsavimui aiškiai parodė komunistų "stiprumą" klube.

Jų vadų pasakytos kalbos ribojosi: "Mes nėsame komunistai, mes esame neprimigulmingi, mes neriamame nei komunistų nei fašistų". Vadų kalbos ir yra vertos dėmesio, jos yra lygios laidotuvių varpui. Atrodo, ar tik nuo šio susirinkimo nebus Klube palaidotas komunisto ar progresyvio vardas, o tuo pačiu ir vaizduotoji "persvara". Klubietis.

MONTREALIO VYČIAI

Jau kuris laikas, kaip dalis Montrealo lietuvių jaunimo gražiai dirba po Vyčių vėliava.

Kas sekmdienį renkasi parapijos svetainėn, lavinasi, diskutuoja religiniais ir pasauliniais klausimais, ruošiasi būti ištikimi savo obalsui: Dievui ir Tėvynei.

Reikia pažymėti, kad Vyčiai K.L.C. Tarybos prašomi sutiko atlikti didelį spaudos platinimo darbą Montrealo mieste ir apylinkėse. Be abejonės, ši nelengvą uždavinį jie atliks su pasišventimu.

LIETUVIU KLUBO JAUNIMO CHORAS

Naujai sukurtais choras gražiai dirba. Jame aktyviai dalyvauja naujai

atvykusios lietuaitės. Repetacijos vyksta kiekvieną pirmadienį Vytauto Klubu patalpose. Iki kol dar neatvyksta vyrai iš miškų, pasigendama kai kurių balsų trukumas. Bet ir ši spraga užpildoma vietinio jaunimo gerasiais norais ir pastangomis, Tikimasi, kad choras išaugs ne tik į stiprų lietuviško meno vienetą, bet ir taps laidu, per kurį suartės ir arčiau vieni kitus pažins naujai atvažiuojant ir čia augę jaunimas.

O. Jurevičiūtė.

PADEKA

P-nams ŽIŽIŪNAMS už teviška priėmimą ir globą laike mūsų Kalėdų atostogų Montreal'y tariame nuoširdų lietuvišką padėkos žodį.

Taip pat širdingai dėkojame visai Montrealo lietuvių kolonijai už kiekvieną mums parodytą rūpestį, o ypatingai jaunimui su kuriuo drauge linksmiai buvo praleistas laikas paliko neišdildomų įspūdžių mummyse.

L. SELENIS?

L. GURECKAS, E. MICKUNAS.

Oldcastle, Ont.,

NAUJI METAI

GOLFO KLUBE

Įdomi biznio šaka — Golfo Klubas, kurią metėsi du lietuviai Baltulis ir Klemka, pasirodo veikia ir žiemos metu. Pats golfo žaidimas šiuo metu ne kultivuojamas ir klubo veikla apsiriboja patalpoje. Be dažnai ruošiamų įvairių Windsor miesto kompanijų pobuvių savo darbininkams. Klubu savininkai surengė viešą Naujų Metų sutikimą. Be vietinių, sutikimam atvyko keletas lietuvių iš Windzoro ir Detroito. Įdomiausia, kad iš Detroito atvykdamas V. Dimša, atsiveža savo du pipirus ir muzikos instrumentus. Sumanus tėvas, pats grodamas ant akordeono, savo mažuosius išmokino valdyti kitus muzikos instrumentus.

Naujų Metų išvakarėse, golfo klube gausiai dalyvavę, svečiai turėjo progos pasigerėti retuoju orkestru ir jam grojant pašokti. Sim.

TILLSONBURG, ONT.

Atvyko Nauju Lietuvių.

Pas žinomą šios apylinkės tabako farmininką. S. Augustinavičių (Tillsonburg, R.R. 4) 1947 m. gruodžio 23 dieną atvažiuo iš Vokietijos iš amerikiečių zonos tremtiniai Pr. ir M. Žilvičiai su dviem dukterimis — Nijole ir Birute. P. Augustinavičienė yra p. Žilvičio sesuo. Atvykusieji yra malonūs žmonės, visi pajėgūs dirbti, o viena iš dukterų gražiai groja akordeonu. Tuo tarpu jie visi dirbs savo geradarių farmoje.

Šiose apylinkėse pas tabako augintojus jau ir pirmiau yra nemaža atvykusių lietuvių tremtinių.

— P. Št. —

EMIGRACIJOS Į KANADĄ REIKALU

Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komitetas Kanadoje, šiuo metų sausio mėn. 8 d. savo posėdyje apsvartė emigracinius reikalus. Ryšium su nepaprastai dideliu interesu skaičių informacijos, affidavitų parūpinimo ir kitais reikalais, buvo nutarta šalia komiteto paskirti specialų įgaliotinį Emigracijos Reikalams. Įgaliotiniu paskiestas Dipl. agr. Pranas Rudinskis, buvęs Britų zonos tremtinių komiteto pirmininkas ir ryšininkas prie Britu karinės valdžios. P. A. Norkeliūnas kuris emigracijos reikalais sekmingai buvo pradėjęs rūpintis savo asmeniškai iniciatyva, bet dėl laiko stokos nebegalėdamas to darbo tęsti, maloniai sutiko visą iš emigracijos istaigų, gautą informaciją perduoti p. Rudinskui, tuo palengvindamas jo darbą, už ką jam reiškia nuoširdi padėka.

Kadangi komitetas neturi lėšų tam darbui finansuoti, tai kreipiautis dėl informacijos interesantai iš Kanados

ir Amerikos prašomi prisijusti vieną dolerį pašto ir raštinės išlaikymo reikalams. Informacija tremtiniais Vokietijoje bus teikiama nemokamai.

Visa Kanados lietuvių visuomenė ir naujai atvykusieji prašomi ši sunkų, bet labai reikalingą darbą paremti, kad jis galėtų būti išplėstas ir neapsiribotų vien informacija.

Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komitetas Kanadoje.

adresas,

Pranas Rudinskis,
1027 Valiquette Ave,
Montreal 19, Que., Canada.

A. A. BERNOTAS JOUZAS

1947 m. gruodžio mėn. 28 dn. Toronto ligoninėje laike operacijos mirė Juozas BERNOTAS. Jis gimė 1922 m. Šiaulių valsč., Snaigių km., ūkininkų tėvų šeimoje. Mokėsi Šiaulių gimnazijoje ir vėliau Vilniuje lankė Aukš. Technikumo Mokyklą. 1944 m. besitariant antrajam raudonųjų antplūdžiui pradėjo sunkų tremtinio kelią. Pusbadiis gyvenimas Vokietijoje, sunkus neprieky darbas, ilgės paliktų tėvų ir teriojamos tėviškes, vėliau dviejų metų Ried'o (Austrija) D.P. lageryje gyvenimas pakirto Juozo sveikatą. Po padarytos 1945 m. dvilikapirštės žarnos operacijos Juozas sustiprėjo ir ieškodamas geresnių gyvenimo sąlygų, laimingai pateko į 3-jį transportą į Kanadą miško darbams. 1947 m. rugsėjo mėn. 13 dn. pasiekė laisvąją Kanados žemę, dirbo Co. Vicks b-vėje. Sunkus miško darbas atsiliepė vėl įsekusiai Juozo sveikatai ir 1947 m. laprio mėn. 25 dn. buvo priverstas išvykti į Toronto operuoti, neišlaikęs operacijos ir mirė.

Per visą savo gyvenimą Juozas buvo darbštus, stropus ir sąžiningas kaip nugalėtojai!"

kiekviename darbe, kiekvienose pareigose, buvo draugiškas ir nuoširdus su likimo draugais, karštai mylėjo brangią Lietuvą ir laukdamas mūsų Tėvynės išsilaisvinimo gyveno didžia viltimi grįžti į ją ir būti naudingus jos sūnui.

Tačiau likimas anksti pareikalavo Juozą ir atsiskyrė iš draugų tarpo.

Toronto vietos lietuvių organizacijų ir pavienių asmenų širdingai vėlionis palidėtas ir ant supulto kapo padėta gausybė vainikų.

Tebuna lengva Tau, Juozai, sveitingoji Kanados žemė.—

Nuliūdę artimieji draugai.

Box 730 Cochrane, Ont.

C/o A. E. Wicks Co. Ltd.,

McInnis Bldg.

(Plačiau sekančiame numeryje.)

NEGRIZKIT NAMO

(Atkelta iš 5 P.)

į kitą pasaulį. Nerašykite laiškų ir negrįžkit namo, čia jūsų laukia vergo buitis; mes pasilikusieji, bejėgiai nykstant ir mirštam... Tautiečiai, netikėkit propagandai. 1940/41 metai tebuvo šimtoji dalis to, kas yra dabar. Mūsų kančios neturi ribų. Kiekvieną minutę mūsų tyko pražūtis. Niekas nėra saugus. Mes salankiojam kaip surakinti žvėrys ir laukiam dienos, kada galėsime atmokėti už dabartinius savo skausmus ir kančias, kurios mums surengiamos neįsivaizduojamu būdu ir žiauriausiomis priemonėmis. Mes suspaudę kumsčius laukiam tos valandos kada savo neapykantai galėsime duoti valią. Toji valanda turi ateiti, ir ji atėis!" Kitame laiške skaitom: "Svarbiausia, latviai, negalvokit apie grįžimą namo! Visi jūs pasmerkti tremčiai ir masiniam išvežimui. Likit, kur esat, ir grįžkit

Tel: Ofiso — CH. 5020

" Res. — AM. 9324

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVYS

GYDYTOJAS

2540 Sherbrooke East, Montreal

(Ant Frontenac Kampo)

2820 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

Victoria

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda graženę išvaizdą.

Taipgi valome visokios rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajimame iš namų ir pristatome į namus.

Už musu atliktą darbą garatuojujame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIO LIETUVIU SV.ONOS

PASALPINE DRAUGIJA

šiuo metu vasario mėn 8 d.5 vl.p.p. Parapijos Svetainėje ruošia iskilmingą UŽGAVĖNIU VAKARIENĘ. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Draugijos Valdyba